

ÉLELETÜNK

XXXVII. évf. 11. szám (37. Jg. Nr. 11)

Az európai magyar katolikusok lapja

2005. november

KÖVESS ENGEM!

Joseph Ratzinger bíboros homíliája
II. János Pál pápa temetési szentmiséjén

„Kövess engem!” - mondta a feltámadt Krisztus Péternek. Ezek voltak utolsó szavai tanítványához, akit nyája pásztorává választott. „Kövess engem!” - Krisztusnak ez a tömör felszólítása a kulcs ahhoz, hogy megértsük szeretet II. János Pál pápának üzenetét, amely életéből fakadt. Ma elemetjük földi maradványait a földbe, mint a halhatatlanság magját - szívünk tele szomorúsággal, ugyanakkor reménnyel és mély hálával.

Ezek azok az érzések, Testvéreim Krisztusban, akik jelen vagytok a Szent Péter téren, a szomszédos utcákban és Róma különböző pontjain, ahol a hatalmas tömeg csendben imádkozik, amelyek növekedtek bennünk az elmúlt napokban. Szeretettel üdvözöllek mindnyájukat. A Bíborosok Kollégiumának nevében, szeretném hallámat kifejezni az állami vezetőknek, a kormányok képviselőinek, és a különböző országok delegációinak. Köszöntöm a különböző egyházak és keresztény közösségek képviselőit. Köszöntöm a bíborosokat, püspököket, papokat, szerzeteseket és a hívőket, akik a világ kontinenseiről eljöttek, különösképp a fiatalokat, akiket II. János Pál pápa az egyház jövőjének és reménységének nevezett. Köszöntöm továbbá mindazokat, akik rádióin vagy televízióján keresztül csatlakoztak hozzánk Szentatyánk ünnepi temetési szentmiséjén.

„Kövess engem!” - fiatal diákként Karol Wojtyła lelkesedett az irodalomért, a színházért és a költészetért. Miközben egy vegyipari gyárban dolgozott, a náci terrorral körülvéve és megfélemlítve, meghallotta Isten hangját: Kövess engem! Ebben a különleges helyzetben kezdett filozófiát és teológiát tanulni, majd titokban belépett a Sapieha bíboros által alapított szerzénáriumban. A háború után befejezte teológiai tanulmányait a krakkói Jagelló Egyetem teológia karján. Pápetstvéreinek írt leveleiben és önéletrajzi könyvében gyakran említi szeminaryumi éveit, amelyek után 1946. november 1-én szentelték pappá. Ezekben elmondja, hogy növendék éveit Isten három mondata határozta meg: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak benneteket, s arra rendeltélek, hogy menjetek, teremjétek gyümölcsöt, maradó gyümölcsöt” (Jn 15,16); a második: „A jó pásztor életét adja juháért.” (Jn 10,11); és a harmadik: „Amint engem szeret az Atya, úgy szeretek én is titeket. Maradjatok meg szeretetemben” (Jn 15,9). Ebben a három részben Szentatyánk szívét és lelkét látjuk. Fáradozatlanul ment mindenhová, hogy maradó gyümölcsöt teremjen. „Keljétek fel, menjünk!” - ez a címe utolsó előtti könyvének. „Keljétek fel, menjünk!” - ezekkel a szavakkal ráz fel minket fásult hűtünkől, a múlt és a jelen tanítványainak alvásából. „Keljétek fel, menjünk!” - mondja nekünk ma is. A Szentatyá pap volt élete utolsó pillanatáig, életét Istennek ajánlotta nyájáért és az egész emberi családért, napi önfeláldozásában az egyháziért, különösen az utolsó hónapok szenvedésében. És ezen az úton egyé volt Krisztussal, a Jópásztorral, aki szereti nyáját. Végül, „maradjatok meg szeretetemben”: A Pápa, aki mindenkiel találkoznai akart, aki képes volt megbocsátani és teljesen kitárni szívét, ma még egyszer elmondja nekünk Isten szavaival, hogy Isten szeretetében megmaradva megtanuljuk, Krisztus iskolájában, az igaz szeretet művészetét.

Kövess engem! - 1958 júliusában, Karol Wojtyła a fiatal pap új állomáshoz érkezett Istennek közös és Őt követő utazásában. Szokásos vakációjára ment a Mazsűr-tavakhoz, kenus fiatalok egy csoportjával. De magával vitt egy levelet, amelyben Wyszyński bíboros, Lengyelország prímásának meghívása volt. Sejhette a találkozó célját: Krakkó segédpüspökévé nevezték ki. Elhagyti az egyetemi világot, a fiatalok lelkes közösségét, elhagyta a törekvést megérteni az emberi teremténi titkát és létünk keresztény értelmezését hirdetni a mai világban - mindez úgy tűnhetett neki, mint saját magának elvesztése, annak, amivé ez a fiatal pap vált.

Galambossy Endre, Brüsszel

ÚTON AZ ÖRÖK HAZA FELÉ

A liturgikus év befejezéséhez közeledve az egyház az eszkatónra, a végső dolgokra irányítja figyelmünket. Ezeket juttatja eszünkbe a természet is: az egyre rövidülő nappalok, a mind barátságatlanabbá váló időjárás, a kopaszodó fák, és a téli álmukra készülő állatok egyértelművé teszik, hogy erre az évre minden elvégeztetett. Az évek gyors múlása, egy tükörbe vetett pillantás után, mindegyikünk számára nyilvánvaló. Megkerülhetetlenül és önként adódik a kérdés: nekünk, örök életre teremtett embereknek, hogyan lesz folytatás, ha egyszer elérkezik az az egyszerű bizonyos (mert elkerülhetetlen) és bizonytalan óra, amely az utolsó lesz, mert már bennünk is minden elvégeztetett. Erre egyedül Jézus ad megnyugtató választ elosztva félelmeinket és kételeyeinket: „Elmegyek helyet készíteni nektek, mert azt akarom, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok.” Evangéliumnak nevezett tanítását nem fordíthatnák le az „örömhír” szóval, ha éppen ezeket a fontos létkérdéseket hagyná válasz nélkül.

A platóni, a sztoikus és az indus filozófia a dolgok örök körforgását tanította, amelynek nyomán egyes alexandriai hittudósok, mint például Origenész is, így értelmezték a Bibliában olvasható újjáalakulás, újjászületés kifejezéseket. Szerintük a történelem végén minden megsemmisül, majd újra kezdődik minden előről. Ádámotól és Évától az ősbűnön át a megváltásig. Az egyházi tanítóhivatal elvetette ezt a nézetet, mert Izajás próféta 55-56-ik és a Jelenések könyve 21-ik fejezete alapján nem a dolgok megismétlődésére, hanem átalakulására gondolhatunk. Ezek szerint minden értelmetlen és értelmetlen dolog, mint például a bűn, a pusztulás és a diszharmonia végleg eltűnik, és az értékek a maguk teljességében érvényesülnek. Erre az átalakulásra utal Szent András havának első két napja, Mindenszentek és Halottak napja.

A VII. századból eredő Mindenszentek ünnepe Rómába vezet, ahol az összes pogány isten tiszteletére hajdan épült Pantheon Szűz Máriának, a vértanúnak és minden szent közös tiszteletére szentelték. A szentek közösségébe tartozás örömeiben fogant Szent Béda Venerabilis alábbi ünnepi beszéde:

„E mai napon, Szeretteim, valamenyny szentnek emlékezetét egy közös ünneplésnek vígságával üljük. Mert hitvallásuk minél szilárdabb volt a szenvedésben, annál ragyogóbb most a tisztességben. Ha hevesebb a harc, nagyobb a bátor harcos dicsősége is. Hol növekednek a kínoztatások, ott növekszik a megér-

Kövess engem - Karol Wojtyła elfogadta a meghívást, mert az Egyház hívásában meghallotta Krisztus hangját. Majd megértette, milyen igazak Isten szavai: „Aki fölviszt azon fáradozik, hogy életét megmentsen, elveszti, aki ellenben elveszti, az megmenti.” (Lk 17,33) Pápánk - és mi mindannyian tudjuk ezt - sohasem akarta megmenteni életét, megtartani magának; őszintén odaadta magát Krisztusnak és ezáltal nekünk. Így megtapasztalta, hogy minden, amit az Isten ke-

(Folytatás a 7. oldalon)

demelt jutalom is. Hiszen egyházunk magában a Föben, Krisztusban kapott oktatást arról, hogy sem szegényről, sem keresztől, sem haláltól ne féljen, hanem megerősödjen: nem ellenállva, hanem eltűrve mindezt. Ő valóban boldog anya ez

MINDENSZENTEK

Keleten a 4. századtól ünnep, Nyugaton egy templomszenteléssel kezdődött: 609. május 13-án Szent IV. Bonifác pápa a Szűzanya és az összes vértanú tiszteletére szentelte Rómában a Pantheon. Ennek évfordulóját kezdte Mindenszentek ünnepelni. III. Gergely pápa idején az ünnep átkerült május 31-re, és „a Szent Szűz, minden apostol, vértanú, hitvalló, s a földkerekségen elhunyt minden tökéletes igaz ember” emléknapja lett. IV. Gergely pápa (ur. 827-844) november 1-re helyezte át. Jámbor Lajos császár 835-ben az egész birodalomban elrendelte Mindenszentek ünnepét. Terjedésében nagy szerepe volt Cluny bencésének. Kép: www.catholica.nl

az egyház, melyet az isteni kegyelem kitüntetések ékesít, a győzedelmes mártíroknak dicső vére feldíszít, a szűkek ragyogása szépséges ruhába öltöztet: virágokból nem hiányzik hát sem a róza, sem a lilium. Hát rajta, Kedveseim, a küzdelemre! A harcból hazatérőket kitért karral várják a mennyi városban! Lépjünk mi is erre az útra, siessünk a mennyi hazába, melynek polgárai közé fölvettünk. Nem vagyunk mi jövevények, hanem a szentek polgártársai, Istennek házaépe és Krisztusnak örökösei.”

A szentek közösségébe való tartozás fölötti örömnök fő oka Krisztus hűsvétvasárnapra föltámadása. A föltámadás nem az ő korábbi életének az újrakezdése vagy folytatása, hanem a természetfeletti élet megjelenése volt: a természetes emberi lét átalakulása a természetfeletti életre. November 1-jén azokban az emberekben ünnepeljük ezt a minőségében teljesen átalakult életet, akik az ezt megelőző földi életüket is úgy élték meg, hogy készen legyenek erre az átalakulásra: igyekeztek egyre jobban hasonlítani Krisztushoz a kegyelem, az éretnyek és az önművelés tökéletességre segítő eszközeivel. Mindenszentek napja így válik a megdicsőült egyház ünnepévé, mert ők a tanúi annak, hogy lehet eredményesen átfőrmálódni Krisztusra, és így alkal-

massá válni egy teljesebb életre, amely Krisztusban jelent meg. Mi most a zárandokegyház tagjaink, úton az örök haza és a beteljesedés felé annak tudatában élünk, hogy minden remény adva van eljutni a szentek társaságába, boldogító közösségébe.

Már Mindenszentek délutánján is és Halottak napján kizarándokolunk a temetőbe elhunyt szeretteink - előzőleg - virágokkal földszített sírjához, hogy ott gyertyát gyújtva imádkozzunk értük, és emlékeztünkbe idézzük egyre halványuló emlékeinket. A modern, mának élő ember világképebe nehezen illeszthető be az elmúlás, a halál gondolata. Tudja, hogy egyszer bekövetkezik, mégsem akar tudomást venni róla, inkább igyekszik másra, világi dolgokra terelni gondolatait. Jó, ha ilyentéjt eszébe jutnak elhunyt családtagjai, barátai, és fölkeresi a temetőben sírjukat, máskor ügysem teszi. Jól mutatják e szemléletet az elhanyagolt sírkeretek. Érthető ez a félelem, amely a hívő embert is hatalmába keríti, hiszen egy teljesen ismeretlen világ küszöbéhez vezet a halál, és rögtön eszébe jut a számadás és az ítélet valósága, amelyet a róla készült festmények és a halottaknap szekvencia sorai bizony rémisztően mutatnak:

„Kézelt írt könyv nyílik ottan:
Világ terhe, minden ott van,
léletre felrovtottan.

Bíró majd, ha székelt ül ott,
Minden rejték felderül ott,
Zsoldot bűn el nem kerül ott.

Én szegény ott mit beszélek,
Pártfogóml kit remélek,
Hol a szent is alig él meg.”

Halottak napja tehát a szenvedő egyház tagjaira emlékeztet. Azokra, akikért a föltámadásban hívó őszövetségii Makabeus Júdas imádkozik és áldozatot mutat be. Mínt hogy a halállal lezárul az érdemszerzés és a bűn-elkövetés lehetőségének ideje, mi sem feledkezhetünk meg elhunytjainkról. Azok, akik úgy halnak meg, hogy még nem voltak alkalmak arra a létre, amire az előző napon ünnepelték már méltónak bizonyultak, rászorulnak a mi emlékező szeretetünkre. Ezért ne szűnjünk meg emlékeztetni legáltalában a magunk életében föntartani azzal, hogy szentmisét mondatunk és imádkozunk értük, vagy ideig tartó büntetések elengedéseére az egyház által engedélyezett búcsúkat nyerjük meg nekik. Egyházunk II. Vatikáni Zsinat utáni teológiája a föltámadás misztériumát emeli ki a halál gondolatának feldolgozásához. Krisztus elsőként föltámadva a holtak közül édesanyja testének megdicsőítésével, a Nagyboldogasszony mennybevitelével jelölte ki a végső célt: az öröklétet és a föltámadást. Halottak napja számunkra a halottak emlékének felidézését és tisztálásra váró lelkük megsegítését jelenti, amelyet egy II. századi sírvers így erősít meg: „Az egyház volt az anyám, a Jóságos az atyám, kérek, Testvérek, hogy amikor idejöttök imádkozni, s fohászaitokkal kéréletek az Atyát és a Fiút, gondoljatok rám, és emlékezzetek meg rólam, hogy a mindenható Isten örökre mentse meg azt, akit szeretett.” □

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Esküvő, válás... és azután?

Az Életünk októberi számában, egy fiatal pár kérdéséből kiindulva, az egyházi szentségi házasság felbonthatatlansága következtében felmerülő problémákat boncolgattuk: ennek kapcsán szóba került a házasság érvényességének, illetve érvénytelenségének megállapítására indítható eljárás az egyházi törvényszék előtt. Tekintve, hogy a téma meglegyetően bonyolult, úgy gondoltam, jó lenne néhány további szempontra felhívni a figyelmet, márcsak azért is, hogy tisztázzunk egy-egy igenelterjedt félreértést.

Ciceró, a Krisztus előtti évszázad nagy római államférfija, írója, gondolkodója mondotta állítólag: „Különös intézmény a házasság - aki kivüle van, szeretne minden áron bejutni, aki benne van, mindent elkövet, hogy kikerüljön belőle.” Hasonló gondolat lappang egy másik mondasban is (nem tudom kitől ered): „Férfi és nő nem tudnak egymás nélkül élni, de egymással sem.”

Más szóval: a házasság lehet mennyország, de lehet pokol is - ami vonatkozik mindenfélre, tehát a házasságon kívüli együttélésre is. Jogos tehát a kérdés: mitől függ, hogy egy házasság mennyország vagy pokol lesz?

A házasság krízise?

Egy idő óta a házas együttélés sikeretelenségéért szokás a házasság intézményét okolni, mondván, hogy az elavult,

nincs tekintettel sem a társadalmi fejlődésre, sem az egyén éleletszemléletére, egyfajta kényszerzubbony, amely az ember szabadságát megbénítja. Ennek az álláspontnak igazát bizonyítja a házasságkötések (a polgáriaké is) csökkenése, a kötetlen együttélések növekedése és természetesen a válások ugrásszerű elszaporodása. Tehát az intézményt kell megszüntetni, de legalábbis alaposan átalakítani, mert az minden bajnak az oka, az van krízisben.

Az ember krízise

Világos, hogy ez az érvelés csak mellébeszélés. Olyan, mintha valaki egy általa okozott baleset miatt kocsiját tenné felelőssé. Nem a házasság intézménye van krízisben, hanem az ember, aki nem tudja, vagy nem akarja megérteni, hogy - amint a nagy piarista hittudós, Schütz Antal mondta nagybátyám esküvőjén: „A házasság nem majális” - a házasság életforma, keret, amelyet neki kell megtöltenie tartalommal. Természetes, hogy ez nem megy magától: csak férj és feleség életre szóló együttműködésével érhető el. Lankadatlan figyelem és felelemmel kell hozzá és felelősségvállalás egymásért és a családért. A boldog házasság titka nem az, hogy elvrórn a partneremtől, hogy tegyen boldogá, hanem fordítva: minden igyekezetem arra irányul, hogy én tegyem boldoggá őt.

Szabadság vagy béklő?

Ettől riad vissza ma sok fiatal és keres kevésbé megerőltető „megoldást”, ami persze hosszú távon a visszajárára fordul. Erről a média, amely a férfi és nő közti kapcsolatot egyfajta játékként prezentálja, mélyen hallgat. Így azonban elvész az a mélyesen emberi dimenzió, amely minden fejlődés előfeltétele. Ha a férfi és a nő közti kapcsolat csak a „szex” körül forog, a másik emberi személyiségnek tiszteletben tartása és elfogadása helyett, akkor az ember feladta önmagát. Ezzel azonban nem szabadná válni, ahogy azt el akarják hitetni vele, hanem elveszíti a szabadságát. Mert szabad nem az, aki képes a könnyebben elérhető, az erkölcsileg megkérdőjelezhető választani, hanem aki a választáskor a nagyobb, magasabb rendű jó mellett tud dönteni, annak ellenére, hogy elérése nagyobb erőfeszítésbe kerül. Szabad nem az, aki hagyja magát vitetni az árral, hanem aki képes szembefordulni vele. Ennek a félreértést és félremagyarázást, tehát meghamisított „szabadság”-nak szajkózása és dogmatizálása számos kortársunk életvitelét végtelenül összezavarta. Ez nyilvánul meg partneri kapcsolataiban, párválasztásában is, és természetesen az együttélés hétköznapijaiban. Logikus következménye: az legkisebb felmerülő probléma beforgítja.

A döntés nehézségei

Mindezt azért kisérelem meg ilyen részletesen elemezni, hogy érzékeltessék, milyen rendkívüli nehézségekkel találja magát szemben, aki ma nem törődve a divatos áramlatokkal, valódi házasságra szánja el magát. Mert még a hívó fiatal sem tudja magát egészen kivonni környezetének hatása alól, és ezért nehezen tudja azonosítani magát a szentségi házasság alapkövetelményeivel: az egész életet átfogó házassági hűséggel, a házasság felbonthatatlanságával, a gyermekeladás elfogadásával. Mindezt feltétel nélkül, szabad, személyes döntéssel és felelősséggel kell magára vállalnia Isten és az Egyház színe előtt. Ha ezek közül bármelyik hiányzik, a házasság - mint azt múlt számunkban is jeleztük - nem érvényes, függetlenül attól, hogy ennek a házasság tudatában vannak-e vagy sem.

Az együttélés nehézségei

Két ember együttélése, bármilyen nagy volt is a szerelem, amely összehozta őket, hosszú távon, nem marad nehézségek nélkül. Mindkettőjük eltökélt szándéka szükséges ahhoz, hogy nem engednek éket verni maguk közé, vagyis nem hátrálnak meg semmilyen probléma elől, hanem azokat közös erővel igyekeznek

VELÜNK VAN

11.

TALÁLKOZÁS AZ ÚR JÉZUSSAL A SZENTÁLDÓZÁSBAN

Az öskeresztények nem tudták elképzelni a szentmisen való részvételüket szentáldozás nélkül. Maga Jézus, Isten-emberi valóságában kíván velünk egyesülni, mégpedig olyan módon, ami emberi életünkben a legszorosabb egységet jelenti, vagyis az étel és ital formájában „asszimiláljuk” Őt magunkba. A valóság azonban az, mondja Szent Ágoston, hogy nem mi vesszük Őt magunkhoz, hanem Ő vesz minket magába és épít bele Titokzatos Testébe. Csodálatos ajándék ez tőle, amin nem szűnhetünk meg álmélkodni. Szívünkbe tér, hogy mindig velünk legyen és mindent Vele együtt csináljunk. Ezt az egységet hívjuk „közösség”-nek, communio-nak. A magyar nyelvben szentáldozásnak nevezük ezt a szent lakomát, és így az áldozás figyelmet minket az áldozatra, ami nélkül nincs közös egység Jézussal. Vagyis csak úgy áldozhatunk, ha áldozatot hozunk Jézussal együtt, részt veszünk az Ő húsvéti misztériumában. Amikor más nyelven ezt Communio-nak nevezik, akkor viszont arra mutatnak rá, hogy a szentáldozásban Jézussal egyesülünk, de Titokzatos Testével, az Egyházzal is szorosabb kapcsolatot teremtünk, egységbe, egy közösségbe tartozunk. Micsoda óriási hordereje van ennek a közösségnek a Szentháromsággal és a világ-egyházzal! Amikor Jézus a szentáldozásban szívünkbe költözik, akkor ez az egyéni lelkiességünk is a csúcspontja, hiszen azal egyesülünk, akit annyira szeretünk. Itt találkozunk Vele a legbensőségesebb

módon. „Ízleljétek és lássátok, mily édes az Úr!” - mondja a zsolnáros (Zsolt 33, 9). A szentáldozás után illene élvezni az Úr Jézus jelenlétét szívünkben és Vele elbeszélgetni, ha Szent Pál nem figyelmeztetne bennünket, hogy „egy kenyér, egy test vagyunk sokan, hiszen mindnyájan egy kenyérből részesülünk” (1 Kor 10, 17). A szentmisen tehát nem szorítkozhatunk egyedül a mi Krisztussal való bensőséges kapcsolatunkra, hanem ki kell terjesztenünk szeretetünk határát az Ő egyházának minden tagjára, minden testvérünkre Krisztusban.

A szentáldozást természetesen nemcsak a szentmise keretében vehetjük magunkhoz. Vannak olyan alkalmak, amikor szentmisen kívül járulunk a szentáldozáshoz, vagy beteg-ágyon fekvő fogadjuk őt, talán éppen mint Viaticum-ot, szent útravalót földi életünk vége felé. Tulajdonképpen az Eucharisztia ilyen mennyei kenyér is, mely az égből szállott alá (vö. Jn 6), hogy földi zarándokutunkon Útravaló (epho-dion) legyen. Ezért ajánlja X. Piusz pápa, hogy már a gyermekek is, akik felismerik az Eucharisziában az „édes Jézust”, magukhoz vehessék ezt a mennyei kenyert. Ha még nem is képesek arra, hogy tevékeny, tudatos módon részt vegyenek a szentmise-áldozat húsvéti titkában, nekik is szükségük van az Eucharisztia kenyérére, nehogy „eltikkadjanak az úton”. Tehát már 6-7 éves korukban járulhatnak az első áldozáshoz, és élvezhetik az Úr Jézus szeretetét, aki azt akarta, hogy engedjük hozzá a gyermekeket. Majd eljön az ideje annak, talán éppen a kereszténnyé válás folyamatának befejezésekor, a bérálás alkalmával, amikor már ők is teljes odaadással részt tudnak venni a szentmise áldozati cselekményében, az Eucharisztia tevékeny ünneplésében.

Miklós Attila S. J., püspök

IMASZÁNDÉKOK

Novemberre

1.

Imádkozunk, hogy a házasságban élők találják vonzóknak az oly sok házaspár életében megmutatózó házastársi szeretet kimagasló példáját.

A házasságot Isten rendelte el teremtési aktusával, hogy az emberi faj fennmaradjon és szaporodjon. A „létfenntartás ösztöné”-vel együtt beleoltotta az emberbe a „fajfenntartás ösztönét” is. Mindkettő szükséges, és biztosítja fennmaradásunkat. Mint minden területen, itt is fennáll az ösztön rendezetlen, szabálytalan használata, mondhatnánk kihasználása az erősebbek részéről a gyengébbek kárára. Ezért Isten már az Őszövegségben külön törvényben, a Tíz parancsolatban rendezte a szexualitás használatát: Ne paráználkodjál... „Ne törj házasságot”. Szennék, felbonthatatlannak és megörökíthetetlennek akarja a házasságot.

A törvénnyel szemben áll a házasságtörés bűne. Az imaszándék viszont kihangsúlyozza a szeretetet, mint összetartó erőt, amelyet értékelni és használni kell, hogy a hívástársak megélik a szeretet életét ebben, melegséget és kiteljesítő hatását. Ebben a kölcsönhatásban növekszik, erősödik a családot betöltő és fenntartó szeretet.

Az életben idővel sok minden elszűnik, megszokottá, sőt unalmassá válik. Előfordul, hogy a hívástársak megújítják egymást, másnál keresnek új örömet, esetleg új házasságot is. Erőt vesz rajtuk a megszokottság, az öregedés, felnagyítják egymás hibáit, gyengeségeit.

Ezért kell kezdetül fogva nagy hangsúlyt fektetni a szeretet értékelésére és - az önzésből mindig újra kilépve - annak visszonzására. Így növekedhet a szeretet, amely fejlesztí egyéniségünket, és hathatósan védi családunkat. Az így „átharcolt és megtartott házasságot” Isten is megáldja, erősíti, és kegyelemben elmélyíti.

2.

Imádkozunk, hogy a missziós területek főpásztorai felismerjék azon feladatukat, hogy mindig elősegítsék papjaink folyamatos képzését.

A fiatal papok számára szép és lelkesítő érzést jelent a hatéves papképzési idő a szentelésig. Az élet azonban rengeteg csalódást, frusztrációt, nehézséget hoz, amit a papnak is fel kell dolgozni. Nem ritkán neki is segítőkre van szüksége, akikkel megbeszélheti kérdéseit, gondjait. Mindez továbbképzés útján is elérhető. Imádkozunk, hogy a főpásztorok megtalálják a megfelelő mezőre és tapasztalt embereket sebek kezelésére, és mindig töltekezni tudjanak a teológiai és lelkeségi írásokból.

Fejős Ottó

követ helyzetük rendezésére, de mivel ők maguk Isten törvényén kívül helyezték magukat, kiszakadtak az Egyház kegyelmi közösségéből, azaz nem járulhatnak a szentáldozáshoz, amíg ez az állapot fennáll.

A házasság rendezése

Hogyan rendeződhet egy ilyen házasság? A három legfontosabb lehetőségre szeretnék rámutatni:

- az első házasság újraeredése által, vagy ha az a másik házasság halála által megszűnik.

- a második (polgári) házasság megszűnése a két fél különülése (válás), vagy valamelyik fél halála által.

- az első házasság érvénytelenségének megállapítása egyházi törvényszék által. Ez utóbólról már szó volt októberi számunkban. Mindenesetre érdemes felkérni egyházi törvényszéki szakértőt és kikérni véleményét. Mert kiderült, hogy sokkal több az érvénytelen házasság, mint gondolnánk, mert a felek elég gyakran a szentségi házasság feltételeivel ellenkező elképzelésekkel kötik meg házasságukat.

Természetesen minden nehézség nélkül rendezhető egy olyan polgári házasság, amelyet nem előzött meg egy másik féllel kötött egyházi házasság.

*

Befejezésül még egy megjegyzés az egyházi, szentségi házassággal kapcsolatban: A szentségi házasság Isten különös oltalma alatt áll. Ő segíti, támogatja a házasságot, hogy kettejük közös útja sikeres legyen. Kétségtelen, hogy a templomban kötött házasságok tartósabbak és a házasságok a fellépő nehézségeket általában jobban tudják megoldani, mert életük bele van ágyazva Istenbe. Ezért csak ajánlani lehet az együttes imádságot, a családi imát, a közös részvételt a vasárnapi szentmisen, a közös szentáldozást. Biztos, hogy a házasság sikerének ez sem garanciája, de mindenesetre közel áll hozzá.

Frank Miklós

KÖSZÖNJÜK ÉS KÖSZÖNTJÜK

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2005. szeptemberi ülésén titkos szavazással új vezetőséget választott. A Püspöki Kar előbbi elnöke, dr. Seregély István egri érsek 15 éven át viselte ezt a tisztséget, háromszor lett megválasztva öt éves periódusokra. Új elnöknek dr. Erdő Péter bíborost, esztergom-budapesti érsek-prímást választotta meg a püspöki kar, alelnöknek pedig dr. Pápai Lajos, győri püspököt. Az állandó püspöki tanács választott tagja Bosák Nándor, debrecen-nyíregyházi püspök lett, míg dr. Veres András marad továbbra a püspöki kar titkára.

A külföldön élő katolikus magyarság örömmel és tisztelettel köszönti az új tisztségviselőket, hiszen ha egyházi jogilag nem is, de szívünkkel a magyar egyházhoz tartozónak érezzük magunkat és otthonról várjuk

irányításukat és segítségüket, hogy hitünket és magyarságunkat ideinket a nagy világban megőrizhessük.

Köszönetet mondunk és hálás szívvel adozunk Seregély érseknek, aki

15 éven át viselte a felelősségteljes elnöki tisztséget az újjáéledés és újjászervezés éve alatt. Nem volt könnyű dolga, hiszen az ország legnagyobb kiterjedésű főegyházmegyéjének volt a főpáztora, és emellett kellett ellátnia az egész országra kiterjedő és politikailag rendkívüli tapintatot igénybe vevő elnöki hivatalát is. Mint községi plébános került az egri főegyházmegye élére, bár nem egészen idegen helyre, hiszen diákéveit az egyházmegyében, Miskolcon töltötte a Fráter György gimnázium növendékeként. Bár voltak segédpüspökei, akik segítettek lelkipásztori munkájában (Dr. Kovács Endre, a korán elhunyt Ács István, Dr. Veres András és Dr. Katona István), mégis az országos és nemzetközi téren kifejtett működése nem kis energiáját vette igénybe. Az ő elnöksége alatt kezdett a magyar egyház feléledni a 40 éves elnyomásból, és első alkalommal fogadta Magyarország a Szentatyát, II. János Pál pápát 1991-ben és 1996-ban is. Rengeteg római és nemzetközi gyűlésen kellett a magyar egyházat képviselnie. Több alkalommal meglátogatta a külföldön élő magyar egyházközösségeket, missziókat is, lehetősége szerint segítette minket papokkal, és bátorított minket hitünkhez és magyarságunkhoz való hűségre. Köszönjük neki az értünk kifejtett munkáját, szeretetét, gondoskodását, és kívánjuk, hogy nyugalomba vonulása békés és kegyelmekben gazdag legyen.

Az új elnököt, dr. Erdő Péter bíboros urat pedig őszinte szívvel köszöntjük, amikor elfoglalja hivatalát, ami különben is megfelel primási feladatának. Nemcsak tudományos, kánonjogi munkásságát ismerik nemzetközi téren, hanem sokfelé megjelent már ideinket, a magyarok között is, tehát szívén viseli a külföldre szakadt magyarok sorsát. A hazai egyház segítsége nélkül nem tudunk fennmaradni, ezért igen fontos számunkra, hogy ne feledkezzenek el rólunk odahaza, mint ahogy nekünk sem szabad elfeledkezniünk anyaföldünkről és annak egyházáról. Imádságban és az Úr Jézus szeretetében egyek maradjunk, ha nem is élünk mindnyájan a Kárpát-medencében. Kívánjuk az új vezetőségnek és kérjük tőlük, hogy tartsanak számunkra minket ideinket, és a 15 milliós magyarságnak katolikus híveire is terjedjen ki gondviselésük.

Miklós Attila S. J.,
a külföldön élő magyarok püspöke

NEM ÉLHETÜNK NÉLKÜLE...

Magyar Máltaiak lelkiyagorlata

A Máltai Lovagrendről a közvélemény alig tud többet, mint hogy tagjai karitatív, különös hangsúllyal egészségügyi tevékenységre kötelezik el magukat. Már kevesebben vannak tisztában avval, hogy a Lovagrend, több mint 900 évvel ezelőtől, mint szerzetesrend jött létre és mindmáig az is maradt, legalábbis ami a Rend magyát illeti. A fogadalmas, szerzetes rendtársak körül csoportosulnak a világi rendtagok, világszerzte mintegy 12 ezren. De mivel gyökerében vallásos intézményről van szó, a Rend életében központi helyet foglal el a lelkiiség, a tagok lelki életének szorgalmazása, előmozdítása, mert ebből merítik az erőt a rendi feladatok végzésére. Ezért ismeri el az Egyház a Szent Sír Lovagrenddel együtt a Máltai Lovagrendet hivatalosan és kizárólagos joga

egyházi lovagrendnek. A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége a világot átfogó Lovagrend teljes jogú tagszervezete. Ebben a minőségben nagy gondot fordít az aktív szerzetesszolgálat mellett, tagjai lelki életének fejlesztésére. E cél jegyében folyt le a német nyelvterületen élő magyar rendtagok ez évi lelkiyagorlata a német rendtársak lelki központjában, a Köln közelében fekvő Erishoven-ben. Szeptember 23 és 25 között 15 magyar rendtag hallgatta dr. Cserhádi Ferenc atyának, aki a Német Püspöki Karnak a magyarok lelkipásztori ellátására kinevezett delegátusa, az Életünk főszerkesztője és egy év óta maga is tagja a Rendnek, előadásait, amelyek középpontjában az Eucharisztia állt, mint életünk forrása.

A résztvevők nagy figyelemmel hallgatták a fejtegetéseket és általános volt a vélemény, hogy nagyon szolid lelki táplálékot kaptak, amely elő fogja segíteni, hogy az Oltárszentségben jelen lévő Krisztussal való személyes kapcsolatuk elevenné válják a lelkiyagorlat mottója jegyében: „Nem élhetünk nélküle...”

Frank Miklós

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Fodor János magyar lelkész Grazban, ahol posztgraduális tanulmányokat folytat. Magyar lelkészi kinevezését, főpáztora előzetes engedélye alapján, Egon Kapellari grazi megyéspüspöktől kapta. Megbízataa kiterjed a Grazi Egyházmegyében élő magyar és magyarul beszélő katolikus hívekre. A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye papja.

Fodor János

Fodor János 1977. július 5-én született egy vallásos család harmadik gyermekeként a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Baktalórántházán. Gyermekeveit Apagyon töltötte. A helyi Zrínyi Ilona Általános Iskola elvégzése után, 1991-től 1995-ig Nyíregyházán a Sipkai Barna Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szaközéiskolában tanult.

Az érettségi megszerzése után kispapként felvételt nyert a Debrecen-Nyíregyházi egyházmegyében. Teológiai tanulmányait 1995-ben Veszprémben kezdte, majd 1996. és 2000. között Egerben folytatta a Hittudományi Főiskolán. 2000-ben „szabadévesként” fél évet Németországban töltött a P. János Ferenc S. J.

által vezetett lelkiyagorlatos házban, Griesben, aztán teológusként Tiszavasváriban gyakorlatozott.

Az egri teológiai tanulmányok befejezése után, 2002. június 22-én Bosák Nándor püspök pappá szentelte Debrecenben, aztán káplánként szolgált a debreceni Szent Család Plébánián, 2003-tól Újfehértón, 2004-től Mátészalkán. Közben 2003-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen teológiai baccalaureatusi diplomát szerzett és pasztorálpszichológiai tanulmányokat végzett a Debreceni Református Egyetemen, ahol 2005-ben pasztorálpszichológiai lelkigondozó diplomát kapott.

2005. szeptember 1-től főpáztora engedélyével külföldi magyar lelkipásztori szolgálatot vállalt Grazban és posztgraduális tanulmányokat folytat a grazi egyetemen.

Magyar szentmiséket tart minden vasárnap, 10.00-kor a Welsche-templomban, Griesplatz 30, A-8010 Graz.

Érdeklődni: Ft. Fodor János lelkész, Ugri Mihály gondnok, tel: 0043-316/68 35 08.

Cserhádi Ferenc

FŐLELKESZI ŐRSÉGVÁLTÁS AUSZTRIÁBAN

Szeptember 18-án, a hagyományos máriacelli magyar zarándoklaton, a máriacelli bazilikában Bíró László püspök vezetésével, a 10 órákor kezdődő koncelebrációs ünnepi szentmisében került sor az osztrák főlelkési stafétabot átadására. A szentmise befejező áldása előtt dr. Vencser László, az Osztrák Idennyelvű Lelekipásztoráció igazgatója mondott köszönetet Valentiny Géza pápai prapotonotáriusnak közel egy évtizedes osztrák főlelkési szolgálatáért, amelyről 2004. októberében egészségi okok miatt lemondott, de amelyet előjárói kérésére néhány hónapig még elvállalt; a néhány hónapból aztán közel egy év lett. Az osztrák püspök-kari hivatal vezetője a magyar hívek, a papság és saját nevében kiemelte Valentiny atyának a magyar hívek, papok és lelkipásztori szolgálatuk iránti odaadását, nagy szeretetét és mély emberségét. A megbízatást, amelyet a tíz éve elhunyt Dr. Keryn Géza utódként, az Osztrák Püspöki Konferenciától elfogadott, nem a saját dicsőségére, hanem az emberek javára használta fel.

A Szűzanyát ábrázoló rézdombormű átadásával nemcsak a köszönet és hála nyert kifejezést, hanem a jókívánások és a kéré-

sek is. Isten áldását kívánva, erőteljesen elhangzott a kérés, hogy a leköszönő főlelkész óvja, védje saját egészségét, mert az Ausztriában élő magyaroknak ezután is nagy szükségük van jó tanácsaira, szeretetére és igaz emberségére.

P. Karl Scheuer, a máriacelli házfőnök, Nagy Lajos királyunk korát idéző máriacelli képet és egy zarándokbotot nyújtott át a búcsúzó főlelkésznek. Felidézve eddigi jó kapcsolataikat, arra kérte, hogy a jövőben is zarándokoljon el Máriacellbe és így továbbra is ápolja a szentélyhez fűződő sok évtizedes barátságát.

A linzi Árpád cserkészcsapat, magyar lelkészség és hívei szintén köszönetüket nyilvánították a nagyra becsült és igazán szeretett Géza atyának.

Ezek után a leköszönő főlelkész lépett a mikrofonhoz, és önmagához hűen, röviden válaszolt az elhangzottakra, kiemelve, hogy hálás a jó Istennek azért, hogy magyarnak született és népéért dolgozhatott. (Szerk. megj.: Valentiny prelátus továbbra is vállalta a salzburgi magyarok lelkipásztori szolgálatát.)

Az ausztriai magyar katolikusok ezután sem maradnak főlelkész nélkül. Az Osztrák Püspöki Konferencia Simon Fe-

rencet, a nagyváradi egyházmegye papját és jelenlegi bécsi magyar lelkészét, a hirtelen elhunyt Hegyi György atya utódját, eddigi hivatala megtartása mellett kinevezte főlelkésznek és megbízta a főlelkési teendők végzésével. A 35. évében járó fiatal főlelkész, aki a magyar lelkési feladatok mellett még egy bécsi osztrák plébániát is vezet és a 2. kerület esperese, ugyancsak Vencser László üdvözölte. Azt kívánta neki, hogy munkáját Isten áldása kísérje, és fiatalos lendülettel legyen képes elviselni a nehézségeket is. Ennek nyomátékat adva átnyújtott neki egy bronzból készült feszületet, ezzel a felirattal: „Gott schütze uns” - Isten oltalmazzon minket.

A máriacelli házfőnök Simon Ferencnek is átadott egy zarándokbotot, és együttműködését kérte abban, hogy az egyre nagyobb számban érkező fiatal magyar zarándokok ismét felfedezzék Máriacell évszázados magyar hagyományait.

Vencser László, Linz

Köszönjük,
ha megújítja
az ÉLETÜNK
előfizetését!

A II. Vatikáni Zsinat helyesen mondja, hogy az eucharisztikus Áldozat „az egész keresztény élet forrása és csúcsa”. „Az Eucharisztiaiban ugyanis benne van az Egyház minden lelki java, tudniillik maga Krisztus, a mi hűfői bárányunk és élő kenyérünk. Teste a Szentlélek által élő és életető test: életet ad az embereknek” (EdE, 1).

II. János Pál

Gyermekeknek

A BETŰ VARÁZSA

Egy őszi délutánon találkoztam a 12 éves Pankával, akihez „régii” barátság fűz. Érdeklődtem: milyen volt a nyári vakáció, az új tanévkezdés és mivel foglalkozik az esős őszi délutánokon, illetve a meghosszabbodott estéken? Komolyan rám nézett, mint aki nagy titkot árul el és így felelt: olvasással! Tudod, az úgy történt, hogy amikor a gyerekszobában a könyvespolcon port töröltem, hirtelen szomorúság fogott el. Végignéztem a gazdag választékon; ezeket a könyveket nagymamától, nagypapától kaptam névnapra, születésnapra vagy karácsonyra. Sok szeretettel válogatták, de ajándékká csak akkor válnak, ha örömet is szereznek. Így aztán elhatároztam, hogy tv-nézés és komputer játékok helyett ezentúl olvasni fogok. Benedek Elek *Magyar mese és mondavilága* került a kezembe, abból is *A fekete kisasszony*. Az első mese olvasása örömet jelentett, szinte vártam a másnap délutánt, hogy az elkészített házi feladat után újra folytathassam. Olvasás közben egy új világ nyílt meg előttem. A jók elnyerték jutalmukat, a rosszak meg-

bűnhődtek. Közben azon gondolkodtam, milyen szép is a mesevilág. Pár nap múlva már szinte zavart a hangos tv-film, amelyet a testvérem nézett. Nem is tudom, mi tetszett nekem azelőtt e történetekben, ahol mindenki harcol a másik ellen.

Az esti imádkozásnál hálát adtam a Jóistennek, hogy eleget tudtam tenni elhatározásomnak, és kértem, hogy másnap is ajándékozzon meg a betűk varázsával. Andrásnapkor kezdődik az advent, elhatároztam, hogy esténként adventi történeteket olvasok a családnak. Szeretném, ha a karácsonyi várakozás széppé tenné az ünnepet.

Gondolom, sok könyvespolcon sorakoznak el nem olvasott könyvek; megannyi sok kedves ajándék. Ajándék az ajándékoznak, vagy az ajándékoznak? A karácsonyi várakozásban nemcsak felajánlás örömet szerezni másoknak, és netán az ünnep estéjén nagyszüleinknek azzal, hogy azokról a könyvekről beszélgetünk velük, amelyet tavaly a karácsonyfa alá tettek. Szeretettel:

Judit néni

Fiataloknak

A MIHASZNA SZOLGA

Úgy is mondhatnám, Frankfurtban a bankok „árnyékában” élek. Bár nekem nem sok közöm van ezen intézmények belső életéhez, mégis érzem, tapasztalom, hogy a pénz mennyire meghatározza az emberek életét. „A pénznek gurulnia kell” - régi igazság. Ahol a pénz, a befektetés nem hoz hasznót, ott baj van, ott azonnal kőzbelépnék...

Az evangéliumi példabeszéd (Mt 25, 14-29) talentuma: pénz. Olyan érték, amit nem lehet a ládáiba vagy a szalmaszákba rejtetni. Aki pénzt szolgálra bízta, csak egyet akar: hasznót. Az ő pénzének kamatoznia kell... Két szolga ügyes volt, teljesítette feladatát, megduplázták azt, amit kaptak... A történetben azonban szerepel egy harmadik szolga is, aki csalogást okozott gazdájának. A kudarcotól, veszteségtől való féltelmében elrejtette urának pénzét, a földbe ásta, hogy hiánytalanul visszaadhassa majd a számonkérés napján. Az íté-

let kemény: „Te mihaszna, lusta szolga!”... Kérdem mégis: mit vett ez az ember? Csalt? Úgy gondolom, nem. Nem volt elég ügyes, merész, vállalkozó kedvű? Lehet, de az ő számára így volt rendjén. Visszaadni azt, amit kapott, nem többet, nem kevesebbet, ez így tisztességes...

Mi volt Jézus szándéka, mit tanított ezzel a példabeszéddel? A talentum: tehetség, képesség. Isteni ajándék, amit azért kapunk, hogy azt - a pénz világának kifejezéseimél maradvá - kamatoztassuk, forgassuk, befektessük... Hogy hasznosítsuk, gazdagodjunk, nem csak az, aki adta, hanem mi is, mindannyian... A harmadik szolga nem teljesítette ura akaratát, mert gyáva volt. A „biztos, ami biztos” hamis, béna kényelmességében ringatózó elszalasztotta élete nagy lehetőségét. Jakab apostol erről így ír: „Aki tehát tudna jót tenni és nem tesz, az vétkezik” (Jak 4, 17).

Pál atya

AZ ÁRRAL SZEMBEN SAN FRANCISCÓBAN

Egy fiatal apáca leveléből

Már nagyon régen jelentkeztem, bizony lehet, hogy azt hitték, már meg is feledkeztem rólatok. De nem. Nagyon dús volt számomra ez az időszak. Most be szeretnék nektek számolni arról, amit itt átéltem. Azért is, hogy ne feledkezzek meg a magyar nyelvről sem...

Teljesen más világba csöppentem itt bele. Bár az első világ első világ, legyen ez Amerika vagy Európa. Számomra nagyon érdekes az itteni embereket, kultúrát, felfogást, életmódot, élethelyzeteket látni. Rengeteg dél-amerikaival dolgozom, viszonylag kevés a fehérbőrű amerikai a közösségünkben. Úgy veszem észre, hogy a dél-amerikaiak nagyon valóságosak. Nagyon fogékonyságosak a hitre, és sokan igen komolyan veszik a vallásukat, imacsoportokat,

kis testvéri közösségeket hoznak létre saját házukban vagy plébániájukon, ahol velünk, misszionáriusokkal, felváltva prédikálnak. Nagyon buzdító ennyi lelkes embert látni. Persze mi is mindent megteszünk, hogy jól „tápláljuk” őket, lelkiyakorlatokkal, továbbképzésekkel... Persze ugyanakkor a nyelv, a más kultúra nagy kihívás is számomra, mert el kell fogadnom másságomat és másságukat, az ő nyelvüket és sok mindent más. De sok nagyilekű és jószívű emberrel találkozom itt, akik felkarolnak és segítenek. Főleg nagyon hálás vagyok közösségemért, amely igazi család számomra, és nagy szeretettel körülvesznek, pártfogolnak. Rengeteget tanulhatok tőlük.

Nagy kérdésként motoszkált bennem, hogy mi-

ért nehezebb a „fehérbőrű” amerikaiakat megmozgatni? Elég mély benyomást hagyott bennem, amikor egyik nap közösségi kirándulást szerveztünk Pennsylvaniába, ahol több mint 200 évvel ezelőtt megszületett a „Declaration of independence” és vele együtt a világ első köztársasága. Ott jártunk az ősi helyeken, ahol kialakították az önállóságot, megtekintettük a híres önállóság-harangot, a dokumentumot, a képeket stb. Úgy érzem, hogy az önállóság erős kulcsfogalom az amerikai társadalomban. Amerika a „lehetőségek országa”. Csakugyan mindenre lehetőség van. De néha úgy látom, hogy az önállóság, vagy szabadság minden értéktől, elkötelezettségtől, hitigazságtól, véleményétől is elszakít. Itt mindenki azt tesz, amit akar, azt

hisz, amit akar. Ha nem tessék neki az egyik egyház, másikat nyit. Nagyon megrémített, amit az elmékedéseim során megértettem, hogy ennek a társadalomnak nincs szüksége olyan tagra, aki ugyanúgy él, mint mindenki más, többé-kevésbé boldogan, boldogtalanul, pénzt hajszolva, állandóan új holmikat szerezve, aki fel akar tűnni a legnagyobb kocsival, legújabb divattal, legcsicsásabb frizúrával... Ennek a társadalomnak szüksége van igaz emberekre, akik ismerik az igazságot, emberi méltóságukat, akik felállnak az igazsáért, akik békét tudnak teremteni, akik a kiengesztelődés és szeretet útját keresik a mindennapi életükben. És ez annyit jelent, mint megpróbálni az ár ellen úszni. De saját tapasztalatom, hogy ott, ahol tudatosan döntök a szeretet mellett, ott nem csak én vagyok a legboldogabb, hanem körülöttem is sok ember megtalálja a boldogságot. (...)

Itt nagyon nehéz helyzetben élnék az emberek. Sokan menekültek ide Mexikóból, illegálisan, papírok nélkül jöttek át a zöld határon, életüket kockáztatva. Otthon hagyták családjukat, hogy itt pénzt keressenek, amit hazaküldenek. Hosszú, kemény börtön jár azoknak, akiket elkaptak. Az amerikaiak, főleg Kaliforniában, nem fukarkodnak a börtönnel, és az itteni börtönök főleg illegális kivándorlókkal vannak tele. Sokszor fölöttünk köröz a rendőrségi helikopter, mert valakit keresnek. Állandó félelemben élnék az emberek. Bár ugyanakkor élvezik a szabadságot, a jó fizetést, s hogy végre nem kell nyo-

morogniuk, mint otthon Mexikóban, ahol a nép többsége súlyos nyomorban él. Bár a családok szenedik meg legjobban ezt a helyzetet, sokan elválnak, vagy elhagyják családjukat, megházasodnak egy amerikaival, csak hogy ne kelljen visszamenniük.

Nagyon szíven talált egy fiatal mexikói levele, ami postával jött minap. A küldője egy huszonöt éves srác, akit 26 év börtönre ítélték Los Angelesben. A börtönben hallott a közösségünkről, és missziós tevékenységünkről, és megkért bennünket arra, hogy tanítsuk meg őt imádkozni és szentírást olvasni. Nem tudjuk mit követett el, talán nem is fontos. Levele számomra kifejezi az emberiség mély szomjúságát. Hiszen a legtöbb embernek nem anyagi dolgokra van szüksége, hanem Istenre, értelemre, igazságra, és főleg szeretetre, megértésre, elfogadottságra, irgalomra, megváltásra. Számomra rajta keresztül a megfeszített Krisztus kiált felém: szomjúhozom!

Igazából nem is nehéz vagy bonyolult dolog oltja a szomjúságot: egy egyszerű nyitott szív, ami fogékony Isten szeretetére, amit Isten szava keltett életre. Mindaz a szó, amit belém ültetett és nekem életet adott, másnak is életet ad, és oltja az ő szomjúságát. Ahol én magam hűséges vagyok, megküzdök a szeretetért a nehézségekben, ahol tiszta szívvel keresem az ő országát, ez bizony másokat is életre kelt.

Ezek a tapasztalatok, és még sok hasonló, nagyon segít felfedezni azt a kincset, amit Isten közösségünknek és nekem is adott. Öröm és kihívás felfedeznem, hogy karizmánk

mennyire kulcsszerepet játszik Isten tervében, és Ő mennyire kéri, hogy kibontakozzunk benne. Mi a karizmánk lényege? Isten-nel bensőséges, családias kapcsolatban élni, úgy mond az Atya keblén lenni, és ismerni őt, és lehetővé tenni másoknak is, hogy megismerjék. Azaz megtanítani másokat imádkozni, hirdetni az örömhírt, és segítséget nyújtani ahhoz, hogy a másik is megtehesse ugyanazt: megtaníthatson másokat imádkozni, és hirdesse az Isten országát. Hiszem azt, hogy csak ez a bensőséges kapcsolat ad életet és választ a mai ember keresésére. Az, ha mi magunk nap, mint nap beszélgetünk Istennel, élvezük az ő szeretetét és megbocsátását, választ ad életünk különféle problémáira, ahol kezébe veheti életet, mint egy darab agyagot és újra formálhat saját elképzelése szerint, hogy hasznos eszközt csináljon belőlünk az ő országának számára. Ez pedig semmi más, mint Krisztust követni.

Számomra nagyon fontos, hogy itt lehetek és képezhetem magamat Isten közelében, ebben a családias légkörben. Tudom, és napról napra megbizonyosodok arról, hogy teljesen az Ővének kell lennem, és az ő rendelkezésére kell állnom. Ez szívem legmélyebb óhaja. Bizony nagyon meg tud és meg fog változni ez a világ, ha én is, meg te is hűségesek vagyunk Isten személyes hívására. Hiszem azt, hogy fel fog virágozni az élet és az Ő országa körülöttünk, és egy új igazságos világot és életet hoz létre.

Czupy Zsuzsa,

Verbum Dei Misziós

Testvérek Közössége,

San Francisco

TANÉVNYITÓ
A MUNKÁCSI SZENT
ISTVÁN LÍCEUMBAN

2005. szeptember 1-jén a munkácsi Szent István Líceumban is megtartották a tanévnyitó ünnepséget, amely a munkácsi Tórsi Szent Márton székesegyházban szentmisével kezdődött, amelyet Majnek Antal megyés püspök celebrált Babály András munkácsi plébánossal és Pogány István püspöki irodaigazgatóval együtt.

Az ünnepség a líceum épületében folytatódott. A magyar himnusz elnéklése után leleplezték Matl Péter munkácsi művész Szent István királyt ábrázoló domborművét, amelyet Kristofori Olga igazgatónő kérésére Babály András plébános áldott meg. Ezután Popovics Béla, az intézmény tanára emlékezett meg Szent István királyról. Végül az igazgatónő köszöntötte az elsőéveseket és minden megjelentet, majd az ünnepség a Szózat elnéklésével zárult.

A munkácsi Szent István Líceum 2001-ben létesült; jelenlegi épületébe 2003. szeptemberében költözött. Az épület rendezéséhez jelentős összeggel járult hozzá a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, az új épületet Seregély István egri érsek, a MKPK elnöke áldotta meg 2003. szept. 1-jén, tanévnyitó ünnepség keretében.

A líceum Kárpátalja és egész Ukrajna egyetlen római katolikus középiskolája. Három évfolyamon egy-egy osztály működik benne, a tanítás nyelve a magyar.

Pápai Zsuzsanna

NEGYVEN ÉVES
A DÉLVIDÉKI
PAULINUM

Nyar közepén ünnepelte megalapításának 40 éves évfordulóját a szabadkai Paulinum, a Délvidék egyetlen katolikus gimnáziuma, szemináriuma és kollégiuma.

Mioccs József, a szabadkai püspökség főgimnáziumának rektora elmondta, hogy az intézmény 1962-ben kezdte meg működését, de az iskola felszentelésére 1965-ben, az új épület avatásakor került sor. A Paulinum 1990-ig papnevelde volt, aztán vált nyitott intézménnyé, ahol ma évente közel száz diák tanul. Az oktatók horvát és magyar nyelven folyik, a tanulók összetételétől függően. A negyven év alatt több mint ezer diákja volt a katolikus gimnáziumnak. A szabadkai és a nagybecskereki egyházmegye papjainak hetven százaléka a Paulinumban érettségizett. Idén három magyar diakonust szenteltek pappá a szabadkai Szent Teréz székesegyházban.

A Vajdaságban egyedülálló intézmény negyvenéves évfordulóját mintegy 100 egykori diák részvételével tartották meg. A szabadkai város háza díszterében rendezett ünnepségen Kucsera Géza polgármester kiemelte, hogy az önkormányzat továbbra is anyagi támogatást nyújt a katolikus gimnázium működéséhez. Igazi üdöngsnak számít viszont Dr. Pénez János szabadkai megyés püspök bejelentése, amely szerint hamarosan új Paulinum épül, a Vatikán másfélmillió eurós hozzájárulásával.

Benkovics Mária, Essen

Madridi levél

NÉMA BARÁTOK

A királyi palotákat és kastélyokat gondozó spanyol állami szerv nemrég szármayai alá vette az extremadurái Yusta jeromosrendi kolostort. Hírét nem utolsósorban annak köszönheti, hogy lemondása után, 1557-ben oda vonult vissza V. Károly császár és spanyol király s ott is fejezte be földi pályafutását másfél évvel később. Első sírja a kolostortemplom főoltárának lépcsője alatt volt, ott tapodta a miséző pap.

A rend a XIV. század közepén született, addig külön élő, környékbeli remeték alapították Szent Agoston regulája szerint. XI. Gergely pápa 1373-ban hagyta jóvá. A spanyol uralkodók különös támogatását élvezte, és szigorúsága ellenére egymásután támadtak új kolostorai, ez 1408-ban. Jeromosrendi volt eredetileg El Escorial hatalmas monostora is, az egyesült Spanyolország királyi temetkezőhelye, amelynek első lakója az oda átszállított V. Károly lett.

A szerzetesrendek feloszlásának és javaik szétszórásának 1837-ben Yusta is áldozatul esett, s csak 1958-ban állították megint helyre. Manapság kilenc barát lakja: imádkozik, elmélkedik, végez házimunkát, de kenyérkeresőt is a prior például ötvösként dolgozik, kelyheket, szentségtartókat készít. Vendégházában békét és felvilágosodást kereshetnek olyanok, akik egy időre osztozni akarnak a szerzetesek életében. Az idegenforgalom is hoz valamit a konyhára. Arra azonban nagyon vigyáznak, hogy ne zavarja a közösségi életet.

„Néma barátokról” beszélni talán kis túlzás; szükség esetén a mobiltelefont is igénybe veszik. Különböző csak hetente háromszor beszélgetnek egymással a rekreáció órája alatt. A refektóriumban étkezéskor egyikük felolvas, de nemcsak kegyes szövegeket, hanem időszerti eseményekről szólókat is a pápáról, az Egyháztól, a közlétről.

A két kerengővel, egy gótikkussal és egy platereszkkel, rendelkező rendház mellett V. Károly palotája. Aligha érdemli ki ezt a nevet: kis egyemeletes épület kerre néző, fedett terasszal. Négy szoba fent, négy lent. Az emeleten lakott a császár, - hálószobájából látni lehetett a templom főoltárát, - a földszinten a közvetlen személyzet. Összesen 51-en voltak, a többség azonban a közeli községben szállt meg: 34 flamand, 14 spanyol, két olasz és egy német. Az utóbbi pék volt, az olaszok egyike óras, a császár nagy óragyűjteményt gondozta. Ez jelentette a kis palota fényűzését a flamand faliszőnyegek és Tiziano-képek, meg a zene mellett: különböző kolostorokból származó, jóhangú szerzetesekből kórust is alakítottak. Az emeletre különben nem lépcső, hanem rámpa, lejtő vezetett; így könnyebben viték fel hordszéken a köszvényes nagyurat.

Károlyt, nagy öröme, gyakran meglátogatta törvénytelen fia, akit Juan de Austria néven ismer a történelem. Éppen 13 éves volt, s csak akkor tudta meg való származását. Sokan mások is felkeresték, közöttük testvére, Mária magyar királyné is, II. Lajos özvegye. Így aztán eljutottak hozzá a rossz hírek, amelyeket titkárai el akartak titkolni, közöttük azt, hogy a luheranizmus spanyol földön is felütötte a fejét.

Ma egyesek az egyesült Európa előfutárát látják benne, aki mint hadvezér, és mint utazó, mindent meg akart tenni a földérsz népeiről, s visszavonult, amikor már nem érzett elég erőt. El lehet nagyobb különbséget képzélni, mint a brüsszeli vagy a toledói udvar és a magányos kolostor között? Erről elmélkedhetne a látogató, ha hagyta a gyorszávat, siető idegenvezető...

Rónai Zoltán

KRISZTUS ELŐTT HÓDOLUNK

A Nemzeti Eucharisztikus Kongresszusról

Szeptember 17-én, Budapesten, a Szent István-bazilikában, és a bazilika előtti téren Nemzeti Eucharisztikus Kongresszust tartottak. A bazilikát zsúfolásig megtöltötték a hívők, akik az ország egyházmegyéiből érkeztek, és az eső ellenére sokan tartózkodtak a téren is.

A délelőtti megnyitón Erdő Péter bíboros kiemelte, hogy azok között a falak között vagyunk, amelyek tanúi voltak 1938-ban az Eucharisztikus Világkongresszus eseményeinek, és sok más, nemzetünk történelmében fontos eseménynek. Jézus Krisztustól bizalmat és erőt meríthetünk mindennapi életünk döntéseinek tisztességes meghozatalában. „A Szentségi Jézus imádása hozzon lelki megújulást népünknek” - mondta Magyarország prímása.

Seregély István érsek a megnyitón hazánk sorsáért, népünkért imádkozott: „Nemzetünk minden tagját a Te oltárodra tesszük, hogy életet adj nekünk, és méltóvá tégy minket igéreteidre”. Isten áldását kérte az iskolákra és az egészségügyi intézményekre. Imádságát a Szűzanyához intézett fohással fejezte be, közbenjárását kérve azért, hogy valóban Mária országa lehessünk.

A megnyitót köszöntés és imádság után Varga László atya előadása következett „Életünk szentmiséje” címmel. Képmédiációt tartott Cséfalvay Pál

„Eucharisztia a magyar művészetben” címmel.

A Szent István téri „témásatrak” várták az Eucharisztikus Kongresszus idején a látogatókat. Ezek a sátrak az Eucharisztia lényegének egy-egy szempontját voltak hivatottak kidomborítani.

Az Oltáriszentség anyaga, a kenyér és a bor volt „Az élet kenyere” és „A lélek itala” sátrak központi témája: az előbbiben hagyományos módon ostayt sütöttek, az utóbbiban pedig borral kínálták az oda látogatókat, és a hazai borvidékek mellett a szentségi anyagaira vonatkozó liturgikus előírásokat is bemutatották. A „Küldetés” sátor házigazdája a verbiták voltak, akik a föld számos országában vannak jelen missziós tevékenységükkel. A Szent Jeromos Bibliatársulat volt az „Ige” sátor szervezője, az „Örömhír” sátorban pedig a Magyar Katolikus Rádió munkatársai várták az érdeklődőket. Az Emmánuel Közösség a „Hálaadás” sátrát rendezte be. Az Áldozat témakörét feldolgozó sátor szervezője a kamilianus rend volt, akik a szenvedők és betegek szolgálatának szentlik magukat. A szolidaritásnak, a legkisebbségek szolgálatának a sátrát három mozgalom tagjai közösen alakították: az Élet Kenyere, a magzatvédő Alpha-mozgalom, valamint a „Hit és Fény” Közösség.

A bazilika mellett tapasztalt helyet a magyarországi egyházmegyek bemutatkozó sátrai, ahol az egyes egyházmegyékből érkezett zarándokok kora délután találkozhattak egymással. Több sátor szervezői nemcsak képekkel és nyomtatott anyagokkal készültek, hanem színes programokkal - énekléssel, betlehemesekkel, más helyi jellegzetességek bemutatásával - várták az oda látogatókat.

Az Eucharisztikus Kongresszus előadásai az Oltáriszentség misztériumát próbálták érzékeltetni a hallgatókkal. Jeleni István az Eucharisztia megjelenése a magyar irodalomban című előadásában a magyar irodalomból gyűjtött össze egy csokorra való, a középkori és a huszadik századi magyar líra gyöngyszemeit elemezve. Székely János atya az Eucharisztia bibliai előképeiről beszélt.

Egész napos szentségimádság volt a Szent Jobb kápolnában és gyóntatás a kijelölt helyeken. A gyerekeket külön program várta a Szent István Általános Iskolában.

A Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus a kora esti órákban szentmisével zárult. Erdő Péter bíboros beszédét hálaadással kezdte az Eucharisztia évéért, és azért, hogy ennek a magyarok is részesei lehetnek. A hívek és a jelenlévő egyházi személyiségek, közöttük Juliusz Janusz apostoli nuncius köszöntése után a bíboros az Evangélium tanításáról szólt. MK/Cs.F.

Londoni levél

AZ ANGOLOK ÉS A VALLÁS

Kate Fox antropológus lenyűgöző könyvét olvasom, amelyben az angolokat úgy vizsgálja, mint valamiféle afrikai bennszülött törzs tagjait. Minden aspektusra kitér, így a vallásra is, de ezt szinte kizárólagosan az anglikán egyház szempontjából veszi szemügyre, hiszen a szigetországban ez dominál, mi katolikusok kisebbségben vagyunk, s még kevesebben lennénk, ha nem élné annyi ir vagy ír származású brit állampolgár az országban. A szórakoztató stílusban írt könyv (Watching the English) ide vonatkozó fejezetében azt a szomorú megállapítást olvashatjuk Fox doktortól, hogy a vallásosság Angliában visszaszorulóban van. Az emberek legfeljebb karácsonykor, ritkábban húsvétkor mennek misére, és kapcsolatok az egyházzal főleg abból áll, hogy megjelenjen keresztelőkön, esküvőkön vagy temetéseken. Bár a keresztelők száma is megcsappant.

Felméremek alkalmával az angolok nyolcvanperc százaléka írja be a kérdőlapra, hogy valamelyik keresztény egyházhoz tartozik, elsősorban az anglikánhoz. De ezeknek csak a tizenöt százaléka jár rendszeresen vasárnapi istentiszteletre. Legtöbbjük immár nincs megkeresztelve, csak ötven százalékuknak volt templomi esküvője, de szinte mindenkit az egyház temet el. Nem mintha közvetlenül a halál előtt megszálná az embereket a vallásosság, bár ez is előfordul, inkább arról van szó, hogy az egyház bevonása nélkül nehéz temetkezni.

A könyv szerzője azt állítja, hogy az anglikán egyház a világ összes felekezetei közül a legkevésbé vallásos. Némi zárva jellemzi, és hallatlanul toleráns. Elfogadja, hogy valaki anglikánnak vallja magát akkor is, ha az illető nem jár templomba, nem tartja be az egyház szabályait. Talán még az esetben is, ha nem ismehívó. Kate Fox figyelte, amint egy kislány valamiféle úrlapot tölt ki az orvos várótermében. „Ide kell írni a vallást” - fordult a lány a mamájához -, „mi milyen vallásúak vagyunk?” „Semmilyen vallásúak” - válaszolt a mama -, „írd be, hogy anglikán...”

Az antropológus-asszony hozzáfűzi: „Tulajdonképpen nem vagyunk mi angolok ateisták. Csak nem tudjuk, hogy állunk az istenhittel. A legtöbbben valamiben hiszünk. Sejtjük, hogy talán van Isten, tülzäs lenne azt mondani, hogy nincs.” Az angolok tizenkét százaléka viszont kerteles nélkül vallja, hogy ateista. Az egyházak szempontjából az a baj, hogy a többiek nagy része is csak angol jólnelvelésből írja a kérdővekre, hogy hívő. Am ez az a széles réteg, amelynek megnyeréséről az egyháznak nem lenne helyes lemondania.

Blair miniszterelnökről köztudott, hogy vallásos keresztény, ingadozik az anglikán és a katolikus vallás között. De vallásosságáról és Istenről a nyilvánosság előtt keveset beszél, ezt tanácsolták neki azok, akik irányítják, hogy milyen képet adjon magáról a külvilág számára. Így hitte miatt senki se próbálja támadni, kritizálni. Angliában általában társadalmi jelenség, hogy csak papokhoz illő az áhítatosság, másoktól feszélyezőnek tűnhet a kegyes beszéd, legfeljebb az csúszik el, ha valaki azt mondja közhelyzerően, hogy „Isten mens” vagy „adja Isten”.

Nem megmagyarázhatatlan a jelenség, hogy az angol ember legfőképp a temetés alkalmával kerül manapság kapcsolatba az egyházzal. Az elmulás az a pont, amelynél még a tréfára olyannyira kész angol is elkomorodik. S elgondolkodik a világ rendjén. Azon is, hogy milyen erők szabályozzák. Talán az isteni gondviselés.

Sárközi Máttyás

PEKING ÉS A VATIKÁN

XVI. Benedek pápa már első hivatali teendői között megpróbálta javítani a Pekinghez fűződő viszonyt: egy váratlan meghívással Rómába kérte a kínai püspököket, köztük a békepai mozgalom három vezetőjét, hogy vegyenek részt a püspökök októberi szinódusán. A Szent-anya a lépéssel azt akarta kifejezni, hogy a vallásgyakorlás érdekében kész az egyezkedésre a kommunista vezetéssel, azonban a pekingi kormány - szinte példa nélkül álló rideg hangnemből - elutasította a meghívást és figyelmeztette a Vatikánt, hogy óvakodjék a beavatkozástól a Kínai Népköztársaság belügyeibe. Az újabb feszültség kirobbanásában döntő szerepet játszott Tajvan elismerése. Holott az év elején még úgy tűnt, sikerül némi légszűkítést a viszonyt Peking és a Szentek között. A Szent Egidiuszról elnevezett laikus szervezet vezetője, Andrea Riccardi - még II. János Pál pápa megbízásából - titkos küldetésen járt Pekingben, abban a reményben, hogy belátható időn belül sikerül helyreállítani a még 1951-ben megszakadt diplomáciai kapcsolatot a Vatikán és Kína között. Ebben a szellemben hívta az új pápa is Rómába az államhoz hű katolikus püspököket, valamint a földalatti egyház egy 47 éves főpapját. Kínában több millióra becsülik a Rómához hű egyház híveinek a számát, az úgynevezett Hazafias Katolikusok Egyesületének legalább 10 millió tagja van, akiknek azonban tilos a kapcsolat az Anyaszentegyház központjával.

Jól értesült források szerint a békepai mozgalomnak megfelelő egyház ugyan szorosan a kommunista hatóságok ellenőrzése alatt áll, de püspökeiről feltételezik, hogy titkos utakon időnként kapcsolatba lépnek Rómával. Alighanem ezzel magyarázható, hogy a Vatikán jól értesült a kínai katolikusok helyzetéről. Így a püspökök októberi zsinatjára szóló nyilvános meghívás lemondása sem érte teljesen váratlanul a pápát, mert tisztában van azzal, hogy Pekinget semmi sem ingerli jobban, mint Tajvan önálló országként történő elismerése, illetve a diplomáciai kapcsolat Tajpejével. Az októberi meghívás elutasítását követően kerteles nélkül a Szentek tudtára adták: elvárják, hogy a pekingi vezetést ismerik el Kína egyetlen törvényes kormányának, következképpen megszaktíjják a kapcsolatot Tajvannal és tartózkodnak bármilyen beavatkozástól az ország belügyeibe. Ezzel lényegében a katolikus püspökök kinevezésére utaltak, ugyanis a pekingi kormány dönti el, hogy ki kerül a rendszertű egyház élére. Hogy most a pápa mégis közülük is többet meghívott a püspökök római zsinatára, ezzel azt is méltányolni akarta, hogy fél évszázad után a nyár elején a kínai hatóságok először tették lehetővé a Szentek számára a véleménynyilvánítást egy új püspök kinevezésekor. Még nem tudni, hogy a hatóságok ismét nagyszabású hadjáratot indítanak-e a Rómához hű katolikus hívők és papjai ellen.

Vincze András

BÚCSÚ MANZANARTÓL

Manzanar spanyol szó, almáskertet jelent. A kaliforniai almáskert, gyümölcsös és farnok termékei messze vidéken ismertek voltak a múlt század első évtizedeiben. Egészen 1929-ig, amikor is a 200 mérföldre, délre fekvő metropolis, Los Angeles vízellátása érdekében megszerezte a területet és a vízjogokat. Az egykor virágzó kis település öt éven belül önmaga árnyékává vált. És alig emlékeznek rá valaki, ha a nagy „Ha”, a világtörténelem bele nem szól az életébe.

1941. december 7-kén egy japán orvátámadás hatalmas pusztítást végzett a hawaii Pearl Harbor hadikikötőben. Következőként az Egyesült Államok belépett a háborúba. Két hónappal a támadás után, 1942. február 19-én Roosevelt elnök utasítására a nyugati részt hadi érdekességűvé nyilvánították és az érintett államok területéről el kellett távolítani mindenkit (értsd japánokat), aki a háború kimenetelét veszélyeztethette volna. Az első internálótábor (az elnök szavaival „koncentrációs” tábor) nagy sietve Manzanarban állították fel. Az „evakuálást” 1942. augusztus 12-én fejezték be. Addigra 120 ezer japán származású egyén (2/3 részben amerikai állampolgár) került az öt másik államban felállított, összesen tíz táborba. Közük voltak (japán kifejezéssel) az issei-k, ők még Japánban; a nissei-k akik már itt születtek és végül a táborokban született sansei-k.

Augusztusban voltam Manzanarban, jó forró hőségben. Közvetlenül a 395-ös főút mellett fekvő tábor klímáját nyugatról a kaliforniai *Sierra Nevada* hegység 3-4000 méteres, nyáron is hófódté hegynyulata, keleti irányból a *Death Valley*, a Halál-völgye sivatag határozza meg: forró és dermesztő hideg szárazság és véget érni nem akaró esőzés és ezek kiegészítőjeként, a mindenüvé behatól, a legparányibb rést is megtaláló, szűrő homokszemcséket maga előtt kergető ellenséges szél.

MAGYAR EZÜSTMISE RÓMÁBAN

A római magyar közösség szeptember 25-én vasárnap a szokásos hívő magyar nyelvű szentmiséjét *Somorjai Ádám* bencés atya, a Vatikáni Államtitkárság munkatársa mutatta be a Római Magyar Akadémia melletti templomban, abból az alkalomból, hogy pappá szentelésének 25. évfordulóját ünnepelte.

A szertartás elején *Németh László*, a Pápai Magyar Intézet rektora, a köszöntő szavak után felolvasta XVI. Benedek pápának az alkalomra küldött táviratát, amelyet *Angelo Sodano* bíboros-államtitkár látott el kézjegyével: „XVI. Benedek pápa föltisztelendő Somorjai Ádám bencés atyának, aki pappá szentelésének 25. évfordulóját ünnepli, nagy szeretettel küldi köszöntését. Amikor emlékeztetőbe idézi az Államtitkárságon kifejtett szolgálatait is, bőséges kegyelmet és lelki vigasztalást kér számára az Isteni Páosztortól, valamint szeretettel küldi apostoli áldását.”

A szertartáson koncebrálót *Ternyák Csaba* érsek és több Rómában működő magyar pap. A szentmise után a magyar közösség tagjai a Magyar Akadémia udvarán megrendezett szokásos pogácsázás alkalmával fejezhették ki gratulációjukat Somorjai Ádám bencés atyának. VR/MK

Lapunk hűségess munkatársának ezüstmiséje alkalmából szívből gratulál az Életünk szerkesztőség.

Behajtvá a Nemzeti Történelmi Jelenlétű táborba, elhaladtunk két kis örbédé mellett. Feltűnt a köpületek pagodára emlékeztető teteje. Az egyik táborlakó, az ismert kőfaragó, *Ryozo Kado* építette. A Múzeum az egykori gimnázium-auditorium épületében van. Ezt is internáltak építették. Önként vállalkozó fiatalok, akiket ezért sok társuk lenézett mondván: kollaboránsok. Később rendeződött a táborok élete. Aztán épült iskola, gyermekotthon száz picinek, kórház és konyha, színház, sőt még katolikus és buddhista templom is. Majd szomorú vejejáróként egy temető. A manzari és a többi táborban lakó összesen 120.000, minden földi értéktől, de legfajdalmasabban a szabadságtól egyik napról a másikra megfosztott egyén igyekezett lassan a kezdetlegesen berendezett barakkokat legalább „lakhatóbbá” varázsolni. És úrrá lett rajtuk, ha nem is a belenyugvás, de a helyzet elfogadása. Főleg az idősök ismételték szorgalmasan, és adták tovább a fiataloknak a japán életfilozófiát jól jellemző mondást: *Shikata ga nai* - Ez van, el kell fogadni.

És elfogadták a bizonytalanságot, a szögesdrótkerítést, az őrtornyokat és az emberi méltóságra legfajdalmasabban ható, a kezdetben elválasztó falak nélküli „latrinát”, az egymás mellett álló WC-kagylók sorát.

A világtól való elzártságot néha hihetetlen epizódok szakították meg. Ide tartoztak azoknak a szülőknek a szinte valóságosan és minden logikának ellentmondó élményei, akik maguk táborlakók voltak, míg a fiuk az amerikai hadseregben szolgált és szabadságra „haza- jött” a szüleikhez a szögesdrótok mögé.

A hajdani *almáskertre* néhány gyümölcsfa, a táborra néhány meghagyott épület emlékeztet. Közéjük tartozik az egykori auditorium, ahol a kor fontos eseményeit és a tábor életét szemléltető gazdag anyagot helyezték el. Roosevelt elnök szavai; a tábor életét megőrző fényképek, a tragikus történetek a mindennapi át a vidám mozzanatokig, (színházas, tánc).

Manzanar-t 1945. november 21.-én, az utolsó táborot decemberben oszlatták fel. 1972-ben Kalifornia Történelmi Nevezetességű Hellyé nyilvánította Manzanar-t; az *U.S. Civil Liberties Act* pedig 1988-ban bocsánatot kért és 20.000 dollárt biztosított 80 ezer érintettnek. Érdeemes idézni a *Harper's Magazine* 1947-ből való megállapítását: Bár a rengeteg, mérhetetlen szenvedést és tragédiát okozó programot indokolja az a feltevés, hogy a japánok hűtlenek az Egyesült Államok rendjéhez, az érintett korból való adatok között nem található egyetlen olyan eset sem, amely ezt a feltevést igazolta volna.

A Múzeum könyvesboltjában találtam rá *Jeanne Wakatsuki Houston* és *James D. Houston* „Farewell to Manzanar” - Búcsú Manzanartól című könyvére. Jeanne tíz évesen került a táborba az édesanyjával és a testvéreivel. Apját már korábban elvitték máshova és csak egy év múlva került vissza a családjához.

Jeanne felnőttként, érett fejjel emlékezik vissza a táborban töltött éveire. Amerikai férje és családja segítségével, valamint egy óriási anyag felhasználásával dolgozza fel azokat az időkort, amelyeket évtizedeken át igyekezett a lelki síllyesztőben tartani. Visszaemlékezései először 1973-ban jelentek meg a tekintélyes *Random House* kiadásában, kemény kötésben, a legújabb, az eredeti hiteles mása ebben az évben, olcsóbb kiadásban.

A „Farewell to Manzanar”-t egyik bírálója *Anne Frank* naplója mellé állítja. *A Library Journal* szerint pedig: Az amerikai történelem eme rendkívüli időszakának keserűség nélküli leírása az emberi szellem győzelme.

Bitskey Ella, Sarasota, Florida

NEMZETI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBAN

A római Magyar Kápolna felszentelésének 25. évfordulója alkalmából október 8-án a jubileumra érkezett magyar zarándokok jelenlétében a Szent Péter-bazilika Katedra-oltáránál Erdő Péter vezetésével mutattak be szentmisét az MKPK tagjai, Ternyák Csaba érsek és több mint száz pap. Megjelent a szertartáson Erdő Gábor, hazánk szentszéki nagykövete is. A szentmisén a Miskolci Kántorképző iskola Énekkara (vezényelt Gomáry Nóra) és Sebestény Márta működött közre.

XVI. Benedek pápa üdvözlő szavait és „szíve egész melegével” küldte apos-

A római Szent Péter bazilika Cathedra-oltáránál bemutatott szentmise után az altéplombban lévő kápolnában Erdő Péter bíboros prímás, az MKPK elnöke Szent István király művére emlékeztette Magyarok Nagyasszonya oltalmába ajánlotta a nemzetet.

tolí áldását a jubileum alkalmából, amelyet Erdő Péter bíboros tolmácsolott.

„Ennek a gyönyörű kápolnának a kövei és műalkotásai ma is aktuális tanítást hordoznak” mondta beszédében Erdő Péter bíboros. Maga a hely, ahol a kápolna kialakult, ezer esztendő történetre emlékeztet - fogalmazott, felidézve, hogy Szent István királynak nemcsak a magyarországi egyházszervezésre volt gondja, hanem arra is, hogy a magyar zarándokok ellátogat-hassanak a kereszténység szent helyeire.”

A szentmise végén Ternyák Csaba érsek II. János Pál pápa boldoggá avatásáért imádkozott, majd a püspökök levonultak a magyar kápolnába, ahol az oltárnál Erdő Péter megismételte Szent István király ország felajánlását.

Másnap az Úrangyala elimádkozása előtt mondott szokásos beszédében XVI. Benedek pápa megemlékezett Clemens August von Galen bíboros alakjáról, akit október 9-én délelőtti szentmise kereté-

BÉKÉS EGYÜTTÉLÉS

A müncheni Magyar Katolikus Misszió szervezésében 2005. szeptember 25-én 18.00 órakor „Nemzetek Miséjé”-t ünneptek a müncheni dómban *Engelbert Siebler* segédpüspök vezetésével és számos pap koncebrációjával. Siebler segédpüspök bevezető köszöntésében rámutatott, hogy a sok nyelv, a számos kultúra és nemzet, Isten dicséretében egyesül egy közös egyházzá. *Msgnr. Wolfgang Huber*; székesegyházi kanonok, az idegen nyelvű lelkipásztorok vezetője szentbeszédében kihangsúlyozta, hogy bár különböző nyelveken, mégis minden katolikus számára érthető módon tudjuk az Eukarisztiait együtt ünneplni, tudunk együtt imádkozni és énekelni. Mindezt bizonyították a könyörgések, amelyeket angol, szlovén, francia, vietnámi, román, magyar és német nyelven olvastak fel, illetve a nemzetközi összetételű ifjúsági zenekar, amely az angol, horvát, francia, magyar és szlovén missziók énekeseiből és zenészeiből tevődött össze. Az ünnepi szentmise közreműködője és nagy sikert arató Patrona Hungariae énekkarunk is. A szentmise agapéval zárult. A kereszténység ezzel az ünneppel újabb példáját adta a különböző nemzetek és kultúrák békes együttélésének Münchenben.

Hart István

ben avattak boldoggá a Szent Péter-bazilikában. José Saraiva-Martins bíboros vezetésével. A szentmise végén a Szentatya maga is tiszteletét fejezte ki „Münster orszlájának” ereklyéi előtt, és váratlan beszédben méltatta érdemeit. Emlékeztetett a bíboros jelmondatára: „Nec laudibus, nec timore” - nem engedni sem a dicsőretnek, sem a fenyegetésnek. „Ez az elv vezesse a mi cselekedeteinket is, Isten dicsőségére és az emberek javára.”

XVI. Benedek pápa a Szent Péter térien megtartott szokásos Úrangyalaimádság után magyar nyelven köszöntötte a nemzeti zarándoklaton résztvevő magyarakat, ezekkel a szavakkal: „Szeretettel köszöntöm a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjait, és a számos magyar zarándokot, akikkel tegnap együtt ünneplünk a Bazilika magyar kápolnája felszentelésének 25. évfordulóját. Szeretettel üdvözlöm a magyarakat!”

A *L'Osservatore Romano* napilap október 9-i száma fényképpel illusztrált tudósítást közöl a vatikáni magyar kápolna felszentelésének 25. évfordulója alkalmából rendezett október 8-i római zarándoklatról és szentmiséről. Az írás megemlíti, hogy a zarándokok nemcsak Magyarországról érkeztek, hanem a nyugat-európai magyar pap-ság és hívek is képviseltették magukat. MK/CSF

Németországi Magyar Papi Konferencia

Az Európai Magyar Főlelkészek 1976 februárjában, Rómában tartott konferenciájukon vetették fel azt a javaslatot, hogy a Szent Péter-bazilikában alakítsanak ki egy magyar kápolnát. A terv megvalósult és 1980. október 8-án II. János Pál pápa személyesen szentelte fel a bazilika grottáiban a Magyarok Nagyasszonya kápolnát. Ez volt az oka annak, hogy a Németországban működő magyar lelkipásztorok Cserháti Ferenc delegátus, főlelkész szervezésében október 7-10 között, Rómában tartották szokásos évi magyar papi konferenciájukat. Magyarok Nagyasszonya ünnepén, október 8-án 800 magyar zarándokkal együtt vettek részt a Magyarok Nagyasszonya kápolna felszentelésének 25. évfordulója alkalmából tartott ünnepi koncebrálót szentmisén, amelyet Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-Budapesti érsek, a MKPK elnöke vezetett a bazilika Cathedra oltáránál. A szentmise után a koncebrálót püspökökkel és papokkal levonultak a kápolnába, ahol a bíboros Magyarok Nagyasszonya oltalmába ajánlotta hazánkat, egyházunkat és minden magyart. A hála érzésével vonultak el ezt követően VI. Pál és II. János Pál pápa sírja előtt, nekik köszönhető a kápolna. A konferencia résztvevői még aznap délután látogatást tettek az Államtitkárságon, az Apostoli palota harmadik emeletén. Somorjai Ádám bencés atya fogadta itt őket. Nem csak az építészeti szépségeket csodálhatták meg, hanem jó hangulatú beszélgetés keretében betekintést is kaptak az Államtitkárság működésébe. Másnap, október 9-én Clemens August von Galen müncheni bíboros boldoggá avatásán a Szent Péter-bazilikában pedig találkozhattak XVI. Benedek pápával, aki a szentmisét követően lerótta tiszteletét az új boldog ereklyéi előtt és köszöntötte a Németországból érkezett zarándokot. Áldását adta az ott lévő magyar papokra és híveikre is, akik lélekben velük voltak. Összegzésül elmondható, hogy a magyar kápolna most is elérte célját: erősítette a konferencia résztvevőinek tiszteletét a Boldogasszony és Péter utóda iránt, valamint kapcsolatokat a magyar Egyházzal, és annak vezetőivel.

Dr. Németh László
olaszországi főlelkész

HÍREK - ESEMÉNYEK

STUTTGARTI MAGYAROK A DÉLVIDÉKEN

KÖVESS ENGEM...

Folytatás az 1. oldalról.

Új pátriárka Jeruzsálemben

III. Theophilos személyében új pátriárka áll Jeruzsálemben a görög ortodox egyház élén. Az 53 éves, görög származású Theophilos I. Irinaios pátriárkát követi, akit ingatlanüzérkedés miatt fosztottak meg tisztességétől és időközben egyszerű szerzetesként él egy kolostorban. Az új pátriárka megválasztása egyhangúlag történt és időközben a Palesztin Autonóm Terület kormányzata, valamint Jordánia is jóváhagyta, csupán az izraeli beleegyezés várat magára. A görög-ortodox egyház jog értelmében az új pátriárka megválasztását mindhárom világi hatalomnak is szentesíteni kell. A Szentföldön a görög ortodox egyház rendelkezik a legtöbb keresztény hívóval.

Mennyibe került a kölni ifjúsági találkozó?

Az augusztus közepén tartott kölni Világifjúsági Találkozó szervezői közölték, hogy a három évente rendezett nemzetközi összejövetel költségei nem haladták meg a 100 millió Eurót. A kiadások közel felét a résztvevőktől származó bevételekből fedezték, 30 százalékot a német püspökségek, 15 százalékot a szponzorok, a fennmaradó 15 százalékot pedig a berlini kormány vállalta magára. A közel egy hetes eseménysorozaton egyetlen személy sem sérült meg komolyabban, holott a Szentatya szabad ég alatt mondott miséjén közel egy millióan vettek részt.

Szabadságvesztésre ítélték

Az Európai Unió katolikus püspökkari bizottsá-

gának elnöke, Josef Homeyer püspök követelte, hogy a macedón hatóságok haladéktalanul botcsászásként szabadon Jován szerb ortodox érseket. Homeyer püspök az uniói politikusokhoz intézett felszólításában rámutatott arra, hogy Jován érsek csupán az alkotmányban biztosított jogaiért él, amikor követve a belgrádi pátriárka felhívását, kilépett az egyoldalúan függetlenné nyilvánított Macedón Ortodox Egyházból és visszatért a Szerb Ortodox Egyház kebelébe. Egy macedón bíróság gyűlöletszítással vádolva, a nyár elején másfél évi szabadságvesztéssel sújtotta Jován érseket.

Mátyás király korvinái

Az UNESCO a világ kulturális örökségének részévé nyilvánította a Bibliotheca Corvinianát. Mátyás király hatalmas könyvtárának csak kis része maradt meg. A kézzel írt és gazdagon díszített könyveket - közismert néven: Corvinákat - jelenleg 49 városban őrzik. Az eredetileg több mint 2000 kötetet tartalmazó könyvtár jelentős része Buda török bevételekor pusztult el. A Bajor Állami Könyvtár 8 Corvinával büszkélkedik, amelyeket röviden Buda eleste után Jakob Fugger mentett meg. Vincze András

Magyar felelőse van

Budapesten november 10-12-én lesz a nyitó napja a „Tudományos Világnap”-nak, amelyen mintegy ötven szakminiszter vesz részt, s ekkor adják át az UNESCO-díjakat. A kerek asztal beszélgetésen részt vesz az USA volt külügyminiszter-helyettese is (magyar felelőse van, Marton Ágnes amerikai újságíró). Sz. J.

A Stuttgarti Magyar Katolikus Misszió zárandokútja idén a Délvidékre vezetett. Szeptember 12. és 15. között a misszió 50 fős csoportja Szent Gellért vértanú püspök 975 éves, ma három országhoz tartozó Csanádi egyházmegyéjét látogatta meg a Délvidéken. Lelki vezetőnk volt: Molnár Ottó pápai prelátus, párizsi lelkész és Gyúrás István S. J. atya, misszióknak lelkésze. Útközben Budapesten megtekintettük a Szent Gellért szobrot és imádkoztunk a Szikla-kápolnában.

A határon átkelve Nagybecskerekken szálltunk meg. Másnap, szeptember 14-én, a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén részt vettünk a verseci búcsún, este pedig Gyuris László atyával és híveivel szentmisét celebráltunk a Szent Gellért plébániatemplomban.

Az elkövetkező napon Tietze Jenő pápai prelátus és Huzsvár László püspök fogadott bennünket a nagybecskereki Nepomuki Szent János plébániatemplomban, ahol Tietze atya ismertette a nagybecskereki püspökség múltját és jelenét, beszélt a nehézségekről, amelyekkel naponta meg kell küzdeniük a papok és a hívek. Elkísért bennünket a megyeházára, ahol megismerhettük Nagybecskerek történelmét, megcsodálhattuk a felújított megyeháza belsejét a magyar feliratos

Stuttgarti magyarok Törökkanizsán, a Szent György plébánia előtt.

színes ablakkal. Ellátogattunk a zárda és a léányintézmény kápolnájába is. Délután Elemérre utaztunk, és koszorút helyeztünk el Kiss Ernő aradi vértanú tiszteletére a kriptában. Este a nagybecskereki plébániatemplomban Matuska Márton író, újságíró előadását hallgattuk meg a vajdasági és bánati magyarok életéről, az 1944 végi és 1945 eleji magyarirtásról, amelyet az előadó saját kutatásai és szemtanúk vallomásai alapján dolgozott fel és foglalt könyvbe.

A következő reggelen az Aracsi pusztatemplomhoz utaztunk, ahol Aracsi Vajda János tanár beszélt a templomról, és meghallgattuk Takács Anita és Német Anita gyönyörű szavatait. Törökkanizsán Bogdán József atyával és híveivel szentmisén vettünk részt, aztán meglepetésünkre, a vendégszerető hívek szavaló-, ének- és vices műsorral örvendeztettek meg bennünket. Délvidéki zárandokutunkat Zentán fejeztük be. Hazatérőben Szegedre látogattunk, misén vettünk részt a Fogadalmi Templomban, ahol többek között megcsodálhattuk Fadrusz János Krisztus a keresztján című alkotását és a szűrés Madonna mennyezetfreskót.

Köszönjük Boronás Anna titkárnőnek, Hartmann Anikónak és Kása Istvánnak az élményekkel dús zárandokút megszervezését.

Dávid Melinda, Stuttgart

Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg, nem küldünk vissza.

A szerkesztőség

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

SZÁJRÓL SZÁJRA

A megfiatalodott pápa

XIII. Gergely 1585-ben bekövetkezett halála után a bíborosok olyan pápát akartak választani, aki hajlott kora, gyenge egészsége miatt, csak rövid ideig foglalja el a pápai trónt. Választásuk Felix Peretti kardinálisra esett, őt találták alkalmasnak betegeskedése, görnyedt tartása miatt, és mert bot nélkül szinte soha nem lehetett látni. Megválasztása után V. Sixtus néven uralkodott.

Alig múlt el néhány hét, tartása kiegyenesedett, hangja megerősödött, arckifejezése határozottá vált. Néhány bíboros szava is tette neki, hogy mióta pápa lett, megfiatalodott, megerősödött. V. Sixtus válasza ez volt:

- Kardinális koromban azért jártam hajlottan, előre esett vállakkal, mert kerestem a földön a mennyország kulcsait. Most, hogy megtaláltam őket, már nem keresek semmit a földön, és nyugodtan tekinthetek az ég felé.

A pápa és a szakáll

V. Sixtus pápa 1585-től 1590-ig volt az egyház feje. Történt, hogy egyszer, amikor fogadta II. Fülöp spanyol király követét, látva a fiatal nemes „csupasz kék-pét” kicsit morcosan így szólt:

- Úgy látom a spanyol uralkodó udvarában kifogtak az igazi férfiak, hogy egy ilyen szakáll nélküli ifjút küldött hozzám követként.

Abban az időben ugyanis az arcot beborított szakáll volt divatban; azzal a legfiatalabb legény is marcona külsőt tudott kölcsönözni magának.

A követ válasza, bár nem nélkülözte a szellemességet, kicsit tiszteletlenül hangzott:

- Ha királyom tudta volna, hogy Őszentsége többre becsüli a szakállt, mint annak viselőjét, bizonyára egy bakkecskét küldött volna helyettem.

V. Sixtus nem haragudott meg, értékelte a szellemes választ. Közreadta: Ramsay Győző

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészekkel telefonozhatósági címét, ahol érdeklődni lehet magyarul szentmisék helyé és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is:
<http://www.katolikus.hu/nov.html>

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttö György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon/fax: 0044/20/8992 2054.** Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton.

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban, 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc, Ungarische Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz., Ft. Fodor János lelkész, Ugrí Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, T.: 0512/204 103

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, T.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax).

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/. Érdeklődni: Ft. Galambossy Andre, **Tel./Fax: 0032/2/64 85 336.**

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910;** **Fax: 0032/4/221 16 09.**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 501636**

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Túrós Dezső plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, **Telefon: 0821/41 90 25 30.**

BAMBERG-EICHHÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Lands-hut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, **Telefon: (0911) 507 57 96**

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. **Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.**

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegye-gyék Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen. Erd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Ellinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. **Tel./Fax: (0721) 68 72 15**

BERLIN-i és HAMBURG-i Egyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Erd. Hamburgban: Ft. Rasztovics Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, **Tel.: (040) 25 077 83.**

KÖLN-i Egyházmegye és AACHEN: Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Theiboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de **Telefon: (0221)238060.** Fax: 0221/232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. **Telefon: D-0049-07034-270342.**

52 éves, magyar nyelvű, betegápolásban jártas megbízható asszony, házzvezetői gyakorlattal, jogosítvánnyal, Németországban, vagy bármelyik országban munkát keres, bentlakással. **Tel.: 0036-30/33 77 505 vagy 0049-(0)174/137 00 19.**

Szentendré, a 11-es út mellett, kertes, két bejáratú, irodának és vállalkozásnak is megfelelő családi ház eladó. **Tel.: 0036-26/326 647,** dr. Hamvas.

Győr egyik legszebb helyén, 1400 m² telek családi házzal (megosztva is) eladó. **Tel.: 0049-(0)911/50 74 534 (20 óra után).**

A szépség és az egészség a jó fogakkal kezdődik! Teljeskörű fogászati ellátás, implantáció is. Dr. Körmendy, 9400-Sopron, Árpád u. 6. **Tel.: 0036-99/340 707, mobil: 0036-20/3262 662.** www.kormendyent.hu, kormendy@chello.hu **Info (D) 0241 162666, vagy 0172 9820844**

Hévízen (termáltó) gyógyvíri helyen apartmanok egész évben kiadók, 10 €/fő. T/F: +36-83 34 10 63.

Budapest XXII. ker. Rózsavölgyben, 1997-ben épült luxuskitelű családi ház eladó, vagy hosszú távra kiadó. 3 hálószoba, 3 fürdőszoba, 57 m²-es nappali-konyha gépesítve, étkező, szanua, fűthető kültéri úszmedence, légkondicionálás, 2 gépkocsinak fedett beálló. **Tel.: 0036-30/2110 938.**

Münchenben élő 29 éves diplomás lány, komoly szándékkal társat keresi, intelligens, független, jól táncoló férfi személyével, 40 éves korig. Jellege: „tavasz”.

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. **Telefon: (069) 24 79 50 21.** www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. **Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de**

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. **Telefon (0251) 32 65 01**

PASSAU-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: Erd. Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, **Telefon: (08505) 12 29.**

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frömmern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **Telefon: 0711/2369190 E-mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgm-stgt.de v. www.ukgm-stgt.de**

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncisk Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. **Telefon: (0931) 38 62 43**

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkeudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG
Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-26 20.** Misézó helyek: **Róma** - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnájában minden kedden 7.45-kor. **Milánó** - minden hó első vasárnapján 10.30-kor, S. Maria della Sanità (Via Durini, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Assisi, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich. **Tel.: 0041/1/36 23 303.** **Misézó helyek:** Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, **Tel: 0041/61/381 54 45 (Base)**

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomban, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/534 06 72**

Magyar középkori hölgy, férfi ápolását vállalja, bentlakással. **Tel.: 0036-30/608 78 58.**

UDVARHELYI ÜGYVÉDEK (Dr. Udvarhelyi Miklós, Dr. Udvarhelyi Olivér, Dr. Udvarhelyi Dr. Magdics Erzsébet) irodai címe megváltozott! Új helyükön: *8200 Veszprém, Radnóti tér 2/A szám alatt* is változatlanul állnak - magyar, német, angol és olasz nyelven - bármilyen ügyben, ügyvédi segítségadásban, büntető-, szerződéses-, örökletési-, polgári peres, peben kívüli, stb. ügyekben az ügyfelek rendelkezésére. **Tel.: +36 88 424-266, +36 88 406-407, +36 88 562-180, Fax: +36 88 422-273. E-mail: office@udvarhelyi.hu**

Szerény körülmények között élő magyar férfi (167/64/59) - német állampolgár -, komoly szándékkal, filigrán hölgy ismeretségi kerese 56 éves korig. Fényképes levelet a kiadóba kérek. Jellege: „München”.

Komoly hölgy, szeretetre, kedvességre vagyó férfit keres házasság céljából. **Tel.: 0036-30/608 78 58.**

Középkori, betegápolásban és házzvezetésben gyakorlattal rendelkező nő, munkát vállal bentlakással. **Tel.: 0049-(0)7034/849 16 32.**

Tata mellett, 3000 m² gyümölcsös, szőlős területen, 5 szoba összkomfortos családi ház, 120 m² lakóterrel eladó. Központi fűtés, pince, garázs, melléképület. Tó, erdő, gyógyfürdő, horgászat, vadászat és az M1 autópálya közel. Irányár: 60.000,- Euró. Tel.: 0033-1/34 69 60 08.

Dunakanyar Lakópark

Eladó lakások
Hazánk legszebb táján,
a Duna partján.

Tel.: 00 36 30 9 253 999
<http://www.dunakanyarlakopark.hu>

Album a római magyar kápolnáról

A Magyarok római kápolnájának címmel értekes kiadványt jelentett meg a Szent István Társulat a vatikáni magyar kápolna 25 éves jubileuma alkalmából. A Németh László pápai prelátus által szerkesztett, és Bókay László fotóival ellátott munkát Fran-tesco Marchisano bíboros, a Szent Péter-bazilika főpapja és Erdő Péter bíboros ajánlja az olvasók figyelmébe. MK

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük **helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal)** rendezni! Csak a kiadóhivataltól postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: etuetuenk@gmx.de

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betünté: 0,10 €
„Jelleg” - postaköltség 5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betünté 0,20
Nagybetűs sorok betünté 0,40
Egyszerű, 1 „pontos” keret 10,00
Különhasos hirdetés az összeg kétszerese.
Külföldi kivágásokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-os, hatszori hirdetésnél 20 %-os, ill. egészévi hirdetés esetén 30 %-os kedvezményt adunk!

A hirdetésék befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A hirdetésék szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

München

Keresztlélek: Rüttinger Carina Laetitia, E. Csaba és R. Nóra kisleánya 2005. június 26-án, *Oztaum Deniz Kevin,* Ö. Se-ref és Ö. Gyöngyi-Irén kisfia 2005. július 10-én, valamint *Prentice Lilly Katalin,* P. Blake Christopher és Sz.-P. Eszter Izabella kisleánya 2005. október 2-án a müncheni Damenstift-templomban részesült a kereszttség szentségében.

Haltottak: Bartha Sári, 81 éves korában hunyt el, temetése 2005. augusztus 12-én a müncheni Ostfriedhofban volt. Nyugodjon békében!

+ MSGR. VINCZE MIHÁLY 1915-2005

Vincze Mihály 1915. március 21-én született Pálmonostoron, Pest megyében. A hatosztályos elemi iskola elvégzése után, négy osztályt a szegedi, a felső nyégyet a váci piarista gimnáziumban végezte, majd a váci egyházmegye püspöki szemináriumának kispapja lett öt éven át. 1940. június 23-án szentelték pappá a váci székesegyházban.

Papszentelése után, 1940-1943-ig káplán volt Kiskundorozsmán, 1943-1945-ig körházi lelkész Szentesen, hitoktató Nagykőrösön. 1945-ben hazája elhagyására kényszerült és Münchenben lett a magyar menekültek lelkésze. 1951-ben kivándorolt Amerikába, ahol először 1951-től 1953-ig Burlingtonban (NJ) volt segédlelkész, aztán 1953-tól 1956-ig Lambertvilleben (NJ). Ezután Metuchen püspöke Perth Amboyba (NJ) helyettes segédlelkésznek a magyar plébániára (1955-1961), később Trentonba (NJ), ahol 1961-től 1964-ig szolgált. 1964-től 1994-ig, nyugdíjazásáig, a Kármel-hegyi Boldogasszony magyar templomának lett a plébánosa Woodbridge-ben (NJ). 1994-ben nyugdíjba vonult és Woodbridge-ben lakott egy idők számára készült otthonban. Itt halt meg 2005. szeptember 14-én. Szeptember 18-án 19.30-kor Msgr. Edward T. Hughes, Metuchen nyugalmazott püspöke misézett Woodbridge-ben érte a Kármel-hegyi Boldogasszony templomban, ahol Vincze atya 28 éven át szolgált, majd a más-napi temetési misét Msgr. Paul G. Bootkoski, a jelenlegi püspök Metuchen-ben, végezte. Temetésén Mustos István atya búcsúztatta a magyarok nevében.

Miklós házy Attila S. J., püspök

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: etuetuenk@gmx.de

*
Felelős kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (főszerk. és terjesztő-
szerkesztő) és Vincze András.

*
Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: etuetuenk@gmx.de

*
Abonnement für ein Jahr: 15,- €
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,-

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúli, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1,50 €
Előfizetési ár egy évre 15,- €
Tengerentúli USA 50,-

*
BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”
Postbank München
Konto-Nr.: 6030-803 - BLZ 700 100 80

*
Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

*
A KIADVÁNYHÖZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.